

Działalność Instytutu Nauk Biblijnych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II w roku akademickim 2024/2025

Academic Activities of the Institute of Biblical Studies
at the John Paul II Catholic University of Lublin in the Year 2024/2025

Tomasz Bartłomiej Bąk

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II
tbak@kul.pl

 <https://orcid.org/0000-0003-0328-0282>

I. Sprawy personalne

W roku akademickim 2024/2025, podobnie jak w roku ubiegłym, Instytut Nauk Biblijnych KUL działał w ramach czterech katedr:

1. Katedra Egzegezy Ksiąg Historycznych, Prorockich i Sapiencjalnych
Kierownik – ks. prof. dr hab. Dariusz Dziadosz

Pracownicy:

- ks. dr Krzysztof Napora SCJ
- ks. dr hab. Andrzej Piwowar, prof. KUL
- ks. dr hab. Arnold Zawadzki

2. Katedra Filologii Biblijnej i Literatury Międzytestamentalnej
Kierownik – ks. prof. dr hab. Mirosław Stanisław Wróbel

Pracownicy:

- ks. dr Tomasz Bąk
- ks. prof. dr hab. Henryk Drawnel SDB
- ks. dr Krzysztof Kinowski
- ks. dr Marcin Biegas (wykładowca WSD w Sandomierzu)

3. Katedra Egzegezy Ewangelii i Pism Apostolskich
Kierownik – dr hab. Krzysztof Mielcarek, prof. KUL

Pracownicy:

- ks. dr hab. Adam Kubiś, prof. KUL
- ks. prof. dr hab. Stefan Szymik MSF

- ks. dr Sławomir Czajka (wykładowca WSD w Radomiu)
- ks. dr hab. Jacek Kucharski (wykładowca WSD w Radomiu)

4. Katedra Teologii Biblijnej i Proforystyki

Kierownik – ks. prof. dr hab. Henryk Witczyk

Pracownicy:

- ks. dr Piotr Kot
- ks. dr hab. Marcin Kowalski, prof. KUL
- ks. dr Marcin Zieliński
- ks. dr Paweł Lasek (wykładowca WSD w Sandomierzu)
- ks. dr Stanisław Sadowski (wykładowca WSD w Kielcach).

II. Ważniejsze wydarzenia naukowe i organizacyjne

Od 1 października 2024 r. ks. prof. dr hab. Mirosław Stanisław Wróbel został mianowany przez Rektora KUL Dyrektorem Instytutu Nauk Biblijnych KUL na kadencję 2024–2028.

W dniu 14 października 2014 r. odbyło się spotkanie profesorów i studentów INB KUL przy kościele Księży Sercanów w Lublinie. Po zebraniu członków Instytutu była celebrowana Eucharystia, a później miało miejsce spotkanie w gościnnych pomieszczeniach domu Księży Sercanów.

Dnia 17 października 2024 r. ks. abp Stanisław Gądecki otrzymał Medal za Zasługi dla Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Było to również podziękowanie za wsparcie dla Instytutu Nauk Biblijnych i dla Centrum Heschela KUL. W laudacji wygłoszonej przez ks. prof. Henryka Witczyka arcybiskup Stanisław Gądecki został przedstawiony jako pasterz stojący w obronie wiary osób świeckich i duchownych, poliglota, obrońca antropologii biblijnej, gruntownie wykształcony w zakresie bibliistyki i dialogu z judaizmem.

W dniu 21 listopada 2024 r. Ośrodek Studiów nad Judaizmem Drugiej Świątyni KUL, współpracujący z Instytutem Nauk Biblijnych, zorganizował otwarty wykład z cyklu „Ryszard Rubinkiewicz Memorial Lectures”. Wykład wygłosił dr Mateusz Kusio (KU Leuven), a tematem prelekcji była „Tradycja o Antychryście w judaizmie Drugiej Świątyni i wczesnym chrześcijaństwie (refleksje po kilku latach)”. Celem wykładu było przedstawienie głównych tez i konkluzji monografii dr. Mateusza Kusio, *The Antichrist Tradition in Antiquity: Antimesianism in Second Temple and Early Christian Literature* (Wissenschaftliche Untersuchungen zum Neuen Testament 532; Tübingen: Mohr Siebeck 2020). Spotkanie poprowadził ks. prof. dr hab. Henryk Drawnel SDB – Dyrektor Ośrodka Badań nad Judaizmem Drugiej Świątyni KUL.

Dnia 22 stycznia 2025 r. Centrum Relacji Katolicko-Żydowskich KUL im. Abrahama J. Heschela oraz Archidiecezjalne Centrum Dialogu Katolicko-Żydowskiego zorganizowały na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Dzień Judaizmu pod hasłem „Obwieścicie wyzwolenie w kraju dla wszystkich jego mieszkańców (Kpł 25,10a)”. Słowo powitania skierował abp Stanisław Budzik – Metropolita Lubelski i Wielki Kanclerz KUL, a następnie Rektor KUL, ks. prof. dr hab. Mirosław Kalinowski oraz Dyrektor Instytutu Nauk Biblijnych KUL, ks. prof. dr hab. Mirosław S. Wróbel – Pełnomocnik Rektora KUL ds. Relacji Katolicko-Żydowskich i Badań Naukowych w Ziemi Świętej. Po liturgii Słowa uczestnicy uroczystości wysłuchali dwóch prelekcji. Pierwszą wygłosił prof. Robert Schine – Kierownik Studiów Żydowskich w Middlebury College (USA): „Jubileusz w tradycji żydowskiej”. Drugie wystąpienie należało do s. dr Katarzyny Kowalskiej NDS – Współprzewodniczącej Polskiej Rady Chrześcijan i Żydów: „Jubileusz w Kościele katolickim”. Kolejnym punktem programu była modlitwa, poprowadzona przez kantora Symcha Kellera oraz bpa Mieczysława Cisło, a także Akatyst w wykonaniu Ewy Sykulskiej z Akademii Muzycznej w Poznaniu. Słowo podziękowania, wieńczące Dzień Judaizmu, wygłosił ks. dr Tomasz Adamczyk – Dyrektor Archidiecezjalnego Centrum Dialogu Katolicko-Żydowskiego.

Dnia 26 stycznia 2025 r. Kościół obchodził Niedzielę Słowa Bożego, której celem było ponowne odkrywanie i pogłębianie znaczenia Biblii w życiu Kościoła i w osobistym życiu człowieka. Mottem wybranym przez Ojca Świętego Franciszka był werset z Psalmu 119: „Pokładam nadzieję w Twoim Słowie”. Centralne obchody Niedzieli Słowa Bożego w Archidiecezji Lubelskiej odbyły się w parafii Trójcy Świętej w Lublinie. W uroczystej Mszy Św. o godz. 18.00 pod przewodnictwem abp. Stanisława Budzika, Metropolity Lubelskiego i Wielkiego Kanclerza KUL, nastąpiło przyjęcie nowych członków do Dzieła Biblijnego. Na pozostałych Mszach Św. homilie biblijne głosił ks. dr Marcin Zieliński, pracownik Instytutu Nauk Biblijnych KUL. Po Mszach rozdawano wiernym cytaty Pisma Świętego i foldery Kursu Formacji Biblijnej KUL. Podczas Niedzieli Słowa Bożego była też możliwość zakupu nowych przekładów Biblii oraz literatury biblijnej.

W dniu 29 stycznia 2025 r. w Instytucie Nauk Biblijnych KUL odbyła się pierwsza w kraju obrona doktoratu w dyscyplinie nauk biblijnych. Siostra Dorota Chwiła FMA otrzymała tytuł doktora na podstawie pracy: „Ojcostwo Boga w Ewangelii Janowej w kontekście Targumu Neofiti 1. Analiza egzegetyczno-teologiczna”, napisanej pod kierunkiem ks. prof. dr. hab. Mirosława Wróbla, dyrektora Instytutu Nauk Biblijnych KUL. Siostra Dorota Chwiła ze wspólnoty salezjanek jest absolwentką studiów teologicznych, kursu propedeutycznego w zakresie języków biblijnych oraz Specjalistycznego Kursu Teologicznego na Wydziale Teologii KUL. Pracę magisterską również z zakresu teologii biblijnej broniła pod kierunkiem ks. prof. Mirosława Wróbla, dyrektora Instytutu Nauk Biblijnych, tłumacza i redaktora naukowego wydania polskiej edycji Biblii Aramejskiej. Podczas studiów w Szkole Doktorskiej KUL siostra Chwiła otrzymała dwukrotnie Nagrodę im. Profesora Zbigniewa Zaleskiego za wysoko punktowane publikacje naukowe.

Postanowieniem z dnia 18 lutego 2025 r. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej nadał pracownikowi Instytutu Nauk Biblijnych KUL, panu dr. hab. Krzysztofowi Mielcarkowi, prof. KUL, tytuł naukowy profesora nauk teologicznych w dyscyplinie nauki biblijne.

13 marca 2025 r. w Mikołowie, w 86. roku życia i w 62. roku kapłaństwa zmarł salwatorianin ks. dr Hubert Ordon.

Od 1 października 1978 r. został w charakterze asystenta zaangażowany w Szkole Biblijnej na Wydziale Teologicznym KUL, która z czasem została przekształcona w Instytut Nauk Biblijnych KUL. Dwa lata później otrzymał stanowisko starszego asystenta (1.10.1980 r.), a następnie z dniem 1 października 1982 r. został powołany na stanowisko adiunkta Katedry Teologii Biblijnej Nowego Testamentu, kierowanej wówczas przez ks. prof. dr. hab. Józefa Kudasiewicza. Z dniem 1 października 1994 r. przeszedł na stanowisko starszego wykładowcy w Instytucie Nauk Biblijnych KUL. W okresie od 1.10. 1995 r. do 30.09.2000 r. pracował także w Instytucie Jana Pawła II KUL jako jego sekretarz. W swoich badaniach biblijnych ks. Hubert Ordon koncentrował się na obydwu dziełach Łukasza oraz na Listach św. Pawła, prowadząc ponadto przez wiele lat ćwiczenia, proseminaria i wykłady na kursie zwyczajnym oraz wyższym Wydziału Teologii KUL. Po utworzeniu w latach dziewięćdziesiątych punktu konsultacyjnego dla zaocznych studentów Wydziału Teologii we Lwowie wielokrotnie udawał się tam w celu przeprowadzenia wykładów, zajęć w ramach proseminarium i egzaminów. W Instytucie Nauk Biblijnych KUL zostanie zapamiętany przede wszystkim jako wieloletni wykładowca morfologii języka greckiego Nowego Testamentu¹.

Msza Św. pogrzebowa miała miejsce 18 marca pod przewodnictwem ks. bpa Adama Wodarczyka w kościele pod wezwaniem NMP Matki Zbawiciela w Mikołowie. Ciało śp. ks. dr. Huberta Ordona zostało złożone w rodzinnym grobie na cmentarzu parafialnym przy kościele pw. Ducha Świętego w Chorzowie.

Msza Św. w intencji zmarłego ks. dr. Ordona została odprawiona również w kościele akademickim KUL w dniu 24 marca 2025 r. Uroczystości przewodniczył Dziekan Wydziału Teologii ks. prof. dr hab. Przemysław Kantyka.

Dnia 24 marca 2025 r. w Collegium Jana Pawła II Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego miało miejsce spotkanie promocyjne publikacji *Biblia Aramejska Targum Neofiti 1. Księga Liczb. Tekst aramejski – przekład. Aparat krytyczny – przypisy. Tom IV. W przekładzie dr hab. Anny Kuśmirek, prof. UKSW* (Lublin: Gaudium 2025). Słowo wstępne skierował ks. dr hab. Piotr Wiśniewski, prof. KUL, Prorektor KUL ds. Misji, oraz ks. prof. dr hab. Przemysław Kantyka, Dziekan Wydziału Teologii KUL. Głos zabrali również: ks. dr Marek Szymański – Dyrektor Wydawnictwa „Gaudium”, ks. prof. dr hab. Dariusz Kotecki – Przewodniczący Stowarzyszenia Biblistów Polskich, oraz ks. prof. dr hab. Mirosław S. Wróbel – Dyrektor INB KUL, a równocześnie Dyrektor Projektu i Redaktor Naukowy „Biblii Aramejskiej”. Częścią spotkania promocyjnego był również panel dyskusyjny, prowadzony przez prof. dr. hab. Sławomira Żurka, w którym udział wzięli: dr hab. Anna Kuśmirek, prof. UKSW, siostra Dorota Chwiła FMA, ks. prof. dr hab. Antoni Tronina, rabin Stas Wojciechowicz, ks. prof. dr hab. Marek Parchem oraz ks. dr Paweł Rytel-Andrianik.

1 Zob. K. Mielcarek, „Życie i działalność naukowo-dydaktyczna dr. Huberta Ordona SDS”, *The Biblical Annals* 53/1 (2006) 120.

W marcu 2025 r. ukazał się kolejny tom Biblii Lubelskiej. Autorem komentarza do Księgi Syracha jest ks. dr hab. Andrzej Piwowar, prof. KUL.

Dnia 26 maja 2025 r. miała miejsce obrona pracy licencjackiej autorstwa o. Grzegorza Kurasia OP: „Izajaszowy kontekst Listu do Kościoła w Filadelfii. Poszerzenie interpretacji Ap 3,10 o Iz 26,20–21”. Praca została napisana pod kierunkiem ks. dr hab. Adama Kubisia, prof. KUL. Recenzentem był ks. dr hab. Andrzej Piwowar, prof. KUL.

W dniu 2 czerwca 2025 r. po pomyślnie zdanym egzaminie licencjackim dwóch studentów Instytutu Nauk Biblijnych KUL – o. mgr Grzegorz Kuraś oraz ks. mgr Kamil Kojder – uzyskali tytuł licencjata w dyscyplinie nauki biblijne.

9 czerwca 2025 r. odbyło się tradycyjne spotkanie studentów i pracowników Instytutu Nauk Biblijnych KUL, wieńczące kolejny rok pracy naukowej. Pracownicy i studenci uczestniczyli we Mszy Św. w parafii Matki Bożej Wspomożenia Wiernych w Lublinie, po której nastąpiło okolicznościowe spotkanie. Przekazano życzenia dla ks. prof. Antoniego Troniny z okazji 80. rocznicy urodzin oraz podziękowania dla ks. prof. dr hab. Henryka Witczyka za 30 lat jego pracy naukowej w Instytucie Nauk Biblijnych KUL.

III. Sympozja naukowe organizowane w Instytucie Nauk Biblijnych KUL

W roku akademickim 2024/2025 w ramach działalności INB KUL zorganizowano następujące sympozja naukowe:

1. Sympozjum międzynarodowe: Jesienne Dni Biblijne

W dniach 5–7 listopada 2024 r. Instytut Nauk Biblijnych KUL wspólnie z Centrum ds. Relacji Katolicko-Żydowskich im. Abrahama J. Heschela zorganizował kilkudniowe sympozjum pod hasłem: „*Pray for the peace of Jerusalem (Ps 122:6). The Divine-Human, Messianic and Eschatological Gift of Peace in the Holy Land*” („*Proście o pokój dla Jeruzalem (Ps 122,6). Bosko-ludzki, mesjański i eschatologiczny dar pokoju dla Ziemi Świętej*”). Program sympozjum przedstawiał się następująco:

Dzień 1 (wtorek, 5 listopada)

8.45 Otwarcie konferencji

Sesja I

(przewodniczył ks. dr Marcin Zieliński [KUL, Lublin])

- Ibolya Balla (Seminarium Reformowane w Pápa, Węgry): „The Concept of Holy War and Peace according to Joel 4”;
- David Neuhaus SJ (Papieski Instytut Biblijny, Jerozolima, Izrael): „Teaching the Bible at the Heart of the Conflict: Can the Bible Teach Peace?”;

- Jaap Doedens (Seminarium Reformowane w Pápa, Węgry): „Royal Blindness versus Prophetic Vision: Jeremiah’s and Zedekiah’s Polar Plans for Peace”.

Sesja II

(przewodniczył Jaap Doedens [Seminarium Reformowane w Pápa, Węgry])

- James H. Charlesworth (Princeton Theological Seminary, USA): „Jesus’ Teachings on Peace in the Gospels within Its First-Century Context”;
- Susan Eastman (Duke Divinity School, USA): „No Salvation without the Other: Peace and Eschatological Patience in Romans”.

Sesja III

(przewodniczył Archie Wright [Katolickie Stowarzyszenie Biblistów Amerykańskich, USA])

- Volker Rabens (Uniwersytet w Jenie / Kościół Ewangelicki Środkowych Niemiec): „Intercultural Understanding as a Means of Peace in Luke-Acts”;
- Tobias Nicklas (Uniwersytet w Regensburgu, Niemcy): „Love, Peace and Jewish Hatred according to the Gospel of John?”;
- Wojciech Wasiał (Uniwersytet Adama Mickiewicza, Poznań): „Where Is Peace? On Earth (2,14) or in Heaven (19,38)? Luke’s Characterization of Peace”.

Dzień 2 (środa, 6 listopada)

Sesja I

(przewodniczyła Katarzyna Kowalska NDS [Polska Rada Chrześcijan i Żydów])

- Peter Dubovsky (Papieski Instytut Biblijny, Rzym, Włochy): „How to Achieve Peace according to Some Selected Biblical Texts”;
- Faydra Shapiro (Projekt Philos i Tel Hai College, Izrael): „Praying for Peace: Are We Praying for the Right Thing?”;
- Antoine Levy (Uniwersytet Wschodniej Finlandii): „True and False Peace – a Biblical, Theological, and Political Perspective”.

Sesja II

(przewodniczył Piotr Żelazko [Wikariat św. Jakuba, Łaciński Patriarchat Jerozolimy])

- Eliana Kuryło CB (Toulouse Ecole Biblique, Francja): „«Great is peace, as all blessings are included in it». Midrash Vayikra Rabbah. Biblical Understanding of Peace in the Light of Rabbinical Texts”;
- Waldemar Szczerbiński (Uniwersytet Adama Mickiewicza, Poznań): „A Peaceful Vision of the State of Israel in the Statements of Jewish Reconstructionists”.

Popołudniowe zwiedzanie, kolacja i koncert (Kazimierz Dolny).

Dzień 3 (czwartek, 7 listopada)

Sesja I

(przewodniczył Marcin Kowalski [Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II])

- Gavin D’Costa (Angelicum, Rzym, Włochy): „Reflections on the Land, People and State of Israel. Catholic Israel Theology and Peace in the Holy Land”;

- Abraham Skorka (Georgetown University, USA): „The Path for Peace (from the Prophets to Rabbis)”.

Sesja II – dyskusja panelowa na temat pokoju w Ziemi Świętej (przewodniczył Robert Szwed [Rzecznik prasowy KUL])

Kard. Pierbattista Pizzaballa (Łaciński Patriarcha Jerozolimy; online), kard. Kurt Koch (Prefekt Dykasterii ds. Popierania Jedności Chrześcijan; online), Katarzyna Kowalska NDS (Polska Rada Chrześcijan i Żydów), Eliana Kuryło CB (Toulouse Ecole Biblique, Francja), David Neuhaus SJ (Papieski Instytut Biblijny, Jerozolima, Izrael), Faydra Shapiro (Projekt Philos i Tel Hai College, Izrael), Abraham Skorka (Georgetown University, USA), Archie Wright (Katolickie Stowarzyszenie Biblistów Amerykańskich, USA), Piotr Żelazko (Wikariat św. Jakuba, Łaciński Patriarchat Jerozolimy).

Zamknięcie konferencji

2. Konferencja krajowa: Wiosenne Sympozjum Biblijne

Dnia 11 marca 2025 r. w budynku Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego zorganizowana została konferencja krajowa: „Krzywda i przebaczenie w Biblii”. Otwarcia sympozjum dokonał Dziekan Wydziału Teologii – ks. prof. dr hab. Przemysław Kantyka oraz Dyrektor Instytutu Nauk Biblijnych – ks. prof. dr hab. Mirosław Wróbel. Konferencja przebiegała według następującego porządku:

Sesja I

(przewodniczył ks. dr Krzysztof Naporę [KUL, Lublin])

- ks. dr hab. Tomasz Tułodziecki, prof. UMK (Toruń): „Wykradziony przywilej i poczucie wyrządzonej krzywdy – postawa Jakuba wobec Ezawy (Rdz 32,4–22; 33,1–7)”;
- ks. prof. dr hab. Dariusz Dziadosz (KUL, Lublin): „Zbrodnia mieszkańców Gibe'a i jej społeczno-moralne reperkusje paradygmatem upadku Izraela w schyłkowej epoce sędziów (Sdz 19,1–21,25)”;
- ks. dr Krzysztof Kinowski (KUL, Lublin): „Od nikczemnika do pokutnika: Achab i Manasses jako biblijne paradygmaty niosące nadzieję przebaczenia największym grzesznikom”.

Sesja II

(przewodniczył ks. dr Krzysztof Kinowski [KUL, Lublin])

- ks. prof. dr hab. Janusz Nawrot (UAM, Poznań): „Czy można usprawiedliwić przemoc? Kazus 1 Mach 2,23–26”;
- ks. dr hab. Cezary Korzec, prof. US (Szczecin): „Od krzywdy do przebaczenia w biblijnej procedurze *rib*”;
- ks. dr Wojciech Wasiak (UAM, Poznań): „Łukaszowa redakcja męki Pańskiej – Jezus wobec odrzucających Go”.

Sesja III

(przewodniczył ks. dr Piotr Kot [KUL, Lublin])

- ks. prof. dr hab. Artur Malina (UŚ, Katowice): „Erynie w Ewangeliach? Jezus o nieuchronnych konsekwencjach braku przebaczenia (Mt 6,14–15; 18,35; Mk 11,25)”;

- ks. prof. dr hab. Janusz Kręcidło (UKSW, Warszawa): „Czym jest grzech bluźnierstwa przeciw Duchowi Świętemu i dlaczego nie może być odpuszczony (Mk 3,28–30 i par.)?”;
- dr hab. Krzysztof Mielcarek, prof. KUL (Lublin): „Krzywda i miłosierdzie. Charakterystyka postaci z przypowieści o dobrym Samarytaninie (Łk 10,30–37)”.

Sesja IV

(przewodniczył ks. dr Marcin Zieliński [KUL, Lublin])

- o. dr Jakub Bluj OP (Kolegium Dominikanów, Kraków): „Postawa religijna i społeczna człowieka wobec Boga i bliźniego. Krzywda i przebaczenie w Księdze Syracha”;
- dr hab. Dorota Muszytowska, prof. UKSW (Warszawa): „Rozumienie krzywdy i przebaczenia w Liście św. Jakuba”;
- ks. dr hab. Paweł Podeszwa, prof. UAM (Poznań): „*Nie krzywdź oliwy i wina* (Ap 6,6b) – zagadkowe wyrażenie w Apokalipsie Janowej”.

IV. Działalność naukowo-dydaktyczna pracowników Instytutu Nauk Biblijnych KUL

Prezentację działalności naukowo-dydaktycznej rozpoczynamy od dyrektora Instytutu Nauk Biblijnych KUL. Pozostali pracownicy, zatrudnieni na etatach badawczych lub badawczo-dydaktycznych, zostaną zaprezentowani w porządku alfabetycznym. „Działalność dydaktyczna poza KUL” obejmuje wykłady wykraczające poza obowiązkowe zajęcia.

1. Ks. prof. dr hab. Mirosław Stanisław Wróbel – Dyrektor Instytutu Nauk Biblijnych KUL

Książki pod redakcją

1. Redakcja naukowa: A. Kuśmirek, *Targum Neofiti 1: Księga Liczb* (Biblia Aramejska 4; Lublin: Gaudium 2025).
2. Redakcja naukowa: S. Korona – M. Wyrzykowski – M. Zybala, *Komentarz do Księgi Jozuego, Księgi Sędziów, Księgi Rut, Ksiąg Samuela i Ksiąg Królewskich* (Komentarz teologiczno-pastoralny do Biblii Tysiąclecia. Stary Testament 2; Poznań: Pallottinum 2025).
3. Redakcja naukowa: A. Tronina – H. Langkammer – P. Briks, *Komentarz do Księgi Hioba, Księgi Psalmów i Księgi Przysłów* (Komentarz teologiczno-pastoralny do Biblii Tysiąclecia. Stary Testament 4; Poznań: Pallottinum 2025).
4. Redakcja naukowa: M. Parchem, *Targum Neofiti 1: Księga Powtórzonego Prawa* (Biblia Aramejska 5; Lublin: Gaudium 2025).

Artykuły naukowe

1. „Prototypy Kościoła w Starym Testamencie”, *Kościół a Kościoły* (red. A. Napiórkowski – A. Sejbuk) (Cracoviensis Cogitatio Ecclesialis 16; Kraków: Wydawnictwo Naukowe UPJP II – Scriptum 2025) 311–330.

2. „«Zrodzeni do żywej nadziei» (1 P 1,3) w perspektywie wybrania, obdarowania łaską i przeznaczenia do wieczności”, *Przegląd Biblijny* 17 (2025) 88–96.
3. „«Proście o pokój dla Jeruzalem» (Ps 122,6): Uniwersalny wymiar Świętego Miasta i Świątyni w Psalmie 122 w wersji hebrajskiej i aramejskiej”, *Scrutare me Deus et cognosce cor meum (Ps 139[138],23). Księga pamiątkowa dla Księdza Profesora Antoniego Troniny w 80. rocznicę urodzin* (red. M. Szmajdziński) (Lublin: Wydawnictwo KUL 2025) 173–185.
4. „Żydowskie korzenie chrześcijaństwa. Żydzi i judaizm w głoszeniu słowa Bożego i katechezie Kościoła katolickiego (1985)”, *Kościół Katolicki wobec Żydów i judaizmu. Dokumenty Stolicy Apostolskiej (1965–2015) i komentarze* (red. G. Ryś – S.J. Żurek) (Kraków: WAM 2025) 245–267.
5. „Zgodność i różnica. Naród żydowski i jego Święte Pisma w Biblii chrześcijańskiej (2001)”, *Kościół Katolicki wobec Żydów i judaizmu. Dokumenty Stolicy Apostolskiej (1965–2015) i komentarze* (red. G. Ryś – S.J. Żurek) (Kraków: WAM 2025) 291–318.
6. „Wkład Biblii Aramejskiej w dialog pomiędzy judaizmem i chrześcijaństwem”, *Człowiek – Wspólnota – Dziedzictwo. Księga Jubileuszowa Profesora Mariana Surdackiego* (red. W. Partyka) (Lublin: Towarzystwo Naukowe KUL 2025) 921–933.
7. „Bible, Psychology, and Social Studies: Interdisciplinary Project «The Relevance of the Bible for the Development of Religious and Spiritual Resources», KUL, Lublin”, *Verbum Vitae* 43/4 (2025) 919–958.

Artykuły popularnonaukowe

1. „Bohaterowie Starego Testamentu: Król Dawid – życie i dzieło”, *Krag Biblijny* 56 (2025) 100–103.
2. „Grzech i nawrócenie w życiu króla Dawida”, *Krag Biblijny* 56 (2025) 104–108.
3. „Pamiętaj, abys dzień święty święcił”, *Apostoł Miłosierdzia Bożego* 1/125 (2025) 48–49.
4. „Czcij ojca swego i matkę swoją”, *Apostoł Miłosierdzia Bożego* 2/126 (2025) 46–47.
5. „Bohaterowie Starego Testamentu: Hiob – tajemnica cierpienia”, *Krag Biblijny* 57 (2025) 152–156.
6. „Cierpienie Hioba w świetle cierpienia Chrystusa”, *Krag Biblijny* 57 (2025) 157–162.
7. „Nie zabijaj”, *Apostoł Miłosierdzia Bożego* 3/127 (2025) 44–46.
8. „Bohaterowie Starego Testamentu: Król Salomon – życie i dzieło”, *Krag Biblijny* 58 (2025) 133–136.
9. „Budowle króla Salomona w świetle Biblii i archeologii”, *Krag Biblijny* 58 (2025) 137–142.
10. „Nie cudzołóż”, *Apostoł Miłosierdzia Bożego* 4/128 (2025) 42–43.

Realizacja grantów naukowych

Grant wydziałowy dla dyscypliny nauki biblijnej: „Jesus and Christianity in the Literature of Rabbinic Judaism”.

Działalność sympozyjalna

1. Organizacja konferencji i wystawy „Rodzina Ulmów: Honorując Sprawiedliwych” (KUL, Lublin, 16.10.2024).
2. Organizacja konferencji międzynarodowej pt. „«Proście o pokój dla Jeruzalem» (Ps 122,6). Bosko-ludzki, mesjański i eschatologiczny dar pokoju dla Ziemi Świętej” (KUL, Lublin, 5–7.11.2024).
3. Referat: „Teologia w krajach Europy Środkowo-Wschodniej” – Międzynarodowy Kongres Teologiczny „Dziedzictwo i wyobraźnia” (Dykasteria ds. Kultury i Edukacji, Papieski Uniwersytet Laterański, Watykan, 9–10.12.2024).
4. Prowadzenie sesji plenarnej „Nauczanie Kościoła o Żydach i judaizmie”, międzynarodowa konferencja naukowa w ramach XXVIII Dnia Judaizmu w Kościele katolickim w Polsce (Papieski Wydział Teologiczny, Wrocław, 14–16.01.2025).
5. Organizacja Archidiecezjalnego Dnia Judaizmu „Jubileusz: *Obwieścić wyzwolenie w kraju dla wszystkich jego mieszkańców* (Kpł 25,10a)” (KUL, Lublin, 22.01.2025).
6. Referat: „Lublin – the Place of Dialogue between Christians and Jews – Past and Future”, Międzynarodowe Seminarium dla Studentów z Middlebury College (USA) (KUL, Lublin, 23–24.01.2025).
7. Organizacja i wygłoszenie referatu „Rola Słowa Bożego w Jubileuszowym Roku Nadziei”, Niedziela Słowa Bożego (Kościół Trójcy Świętej, Lublin, 26.01.2025).
8. Referat: „Hierarcha osób i możliwość «kariery» w królestwie Bożym – pokora (przykład dziecka – Mt 18,1–5; przykład Jana Chrzciciela – Łk 7,18–35; przykład matki synów Zebedeusza – Mt 20,20–28)” (Ekumeniczna Szkoła Biblijna, Łódź, 8.02.2025).
9. Referaty: „Żydowskie korzenie chrześcijaństwa. Żydzi i judaizm w głoszeniu słowa Bożego i katechezie Kościoła katolickiego (1985)” oraz „Zgodność i różnica. Naród żydowski i jego Święte Pisma w Biblii chrześcijańskiej (2001)”, Ogólnopolskie Warsztaty Dialogu Katolicko-Żydowskiego (Centrum Dialogu i Modlitwy, Oświęcim, 25–26.02.2025).
10. Referat: „Catholic-Jewish Dialogue from the Declaration of Nostra Aetate to the Present Day”, International Interdisciplinary Scientific Conference „Community, Dialogue, Identity. The Role of Dialogue in Community Building: A Return to the Roots” (University of Prešov, Słowacja, 6–7.03.2025).
11. Cykl konferencji biblijnych: „Św. Paweł – człowiek nadziei” (Ognisko Światła i Miłości, Łopoczno, 8–9.03.2025).
12. Referat: „Pascha żydowska i chrześcijańskie Triduum Paschalne”, panel dyskusyjny: rabin Boaz Pash i ks. prof. Mirosław Wróbel w dyskusji (Klasztor OO. Dominikanów, Lublin, 8.04.2025).
13. Przewodniczenie komisji Konkursu Biblijnego dla Szkół Podstawowych (Serniki, 7.05.2025).
14. Referat: „*Memra* (Słowo) w Targumie Neofiti 1 i jego związki z Prologiem św. Jana”, sesja naukowa z okazji 150. rocznicy powstania Zgromadzenia Słowa Bożego (Wyższe Misyjne Seminarium Zgromadzenia Słowa Bożego, Pieniężno, 8–10.05.2025).

15. Cykl konferencji biblijnych: „Św. Maria Magdalena – niewiasta nawrócenia” (Ognisko Światła i Miłości, Łopoczo, 17–18.05.2025).
16. Udział w panelu i wygłoszenie referatu: „Dzieje Biblii Hebrajskiej – Septuaginta – Targumy – Qumran”, wystawa „Historia Biblii i piśmiennictwa” (Miejska Biblioteka Publiczna im. H. Łopacińskiego, Lublin, 19.05.2025).
17. Referat: „Wyrażenie «druga śmierć» w Apokalipsie św. Jana (Ap 2,11; 20,6.14; 21,8) w świetle tradycji targumicznych”, II Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Targumy: Światło na tradycje biblijne” (UKSW, Warszawa, 20–21.05.2025).
18. Referat: „Początek boleści i znaki nadchodzącego końca – czas trwogi czy nadziei? (Łk 21,7–36)” (Ekumeniczna Szkoła Biblijna, Łódź, 7.06.2025).
19. Przewodniczenie Komisji Konkursowej Finału Ogólnopolskiego Konkursu Wiedzy Biblijnej (Niepokalanów, 12–13.06.2025).
20. Referat: „Jesus and Christianity in the Literature of Rabbinic Judaism”, Society of Biblical Literature – International Meeting (Uppsala University, Szwecja, 23–27.06.2025).
21. Referat: „Proverbs 2,1–15 – Poetical and Theological Message”, Catholic Biblical Association – International Meeting (Loyola University, Chicago [USA], 2–5.08.2025).

Szkolenia, staże i kwerendy biblioteczne

1. Kwerenda biblioteczna w Papieskim Instytucie Biblijnym (Rzym, 9–11.12.2024).
2. Kwerenda biblioteczna w Uppsala University (Szwecja, 25–27.06.2025).
3. Wyjazd studyjny: Siedem Kościołów Apokalipsy (Turcja, 10–18.07.2025).
4. Kwerenda biblioteczna w Loyola University (Chicago [USA], 30.07–2.08.2025).
5. Wyjazd studyjny: Szlak św. Pawła (Grecja, 30.07–2.08.2025).
6. Wyjazd studyjny: Szlak św. Pawła (Grecja, 20–28.08.2025).
7. Wyjazd studyjny: Szlak św. Piotra i pierwotnego Kościoła (Włochy, 9–15.09.2025).

Udział w komisjach naukowych

1. Udział w Komisji i opinia w postępowaniu o nadanie tytułu profesora dla dr hab. Marii Kardis (University of Prešov, Słowacja, 14.04.2025).
2. Udział w Komisji i opinia w postępowaniu o nadanie tytułu profesora dla dr hab. Błażeja Stryby (Katolicki Uniwersytet w Nitrze, Nitra, 29.05.2025).
3. Przewodniczący Komisji Habilitacyjnej w postępowaniu habilitacyjnym dr. Piotra Goniszewskiego (Uniwersytet Szczeciński, Szczecin, 17.06.2025).

Promocja obronionej rozprawy doktorskiej

Dorota Chwiła FMA, *Ojcostwo Boga w Ewangelii Janowej w kontekście Targumu Neofiti 1. Analiza egzegetyczno-teologiczna* (KUL, Lublin 2024).

Recenzja obronionej rozprawy doktorskiej

Tomasz Grzegorz Kuziora, *Głoszenie wiary u apostoła Pawła w świetle Pierwszego Listu do Tesaloniczan. Studium historyczno-egzegetyczne* (PWT, Wrocław 2024). Dysertacja doktorska napisana pod kierunkiem promotora ks. prof. dr. hab. Sławomira Stasiaka.

Recenzja obronionej pracy magisterskiej

Dariusz Cichoń, *Misyjna tożsamość Jezusowego ucznia w świetle Łk 10,1–12. Studium egzegetyczno-teologiczne* (KUL, Lublin 2025). Praca magisterska napisana na seminarium naukowym pod kierunkiem ks. dr. Michała Powęski.

Recenzje wydawnicze książek

1. *Księga pamięci Gminy Żydowskiej w Siedlcach. Wspomnienia* (red. A.W. Jasny; red. wydania polskiego M.K. Frąckiewicz – M. Reczko) (Pinkasy Przedniemeńskie 11; Łomża – Siedlce: Łomżyńskie Towarzystwo Naukowe im. Wagów w Łomży – Archiwum Państwowe w Siedlcach 2024).
2. *Księga pamięci Gminy Żydowskiej w Zambrowie* (red. J.-T. Lewiński) (Łomża: Łomżyńskie Towarzystwo Naukowe im. Wagów w Łomży 2024).
3. P. Łabuda, *Tajemnica Świętych Pism. Wprowadzenie* (Tolle, Lege! 1; Tarnów: Biblos 2025).
4. „*Sermo tuus veritas est*” (Io 17,17). *Księga Pamiątkowa dla o. prof. Adama Sikory* (Opuscula Dedicata 15; Poznań: Pallottinum 2025).

Recenzje wydawnicze artykułów naukowych

1. *Tarnowskie Studia Teologiczne* (1 recenzja).
2. *Studia Paradyskie* (1 recenzja).
3. *Roczniki Humanistyczne* (2 recenzje).
4. *Wrocławski Przegląd Teologiczny* (2 recenzje).
5. *Ethos* (2 recenzje).
6. *Poznańskie Studia Teologiczne* (1 recenzja).
7. *Religions* (1 recenzja).

Działalność dydaktyczna poza KUL

Wykłady biblijne u Sióstr Karmelitanek w Dysie: Egzegeza tekstów Nowego Testamentu dotyczących Maryi, Matki Jezusa.

Działania popularyzujące Biblię

1. Organizacja Kursu Formacji Biblijnej KUL.
2. Wystąpienia w telewizji i w radio jako ekspert KUL do spraw biblijnych.
3. Przewodniczenie komisji egzaminacyjnej na etapie diecezjalnym i finałowym Ogólnopolskiego Konkursu Wiedzy Biblijnej organizowanego przez Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana”.
4. Spotkania z cyklu „W Blasku i mocy Słowa Bożego” w parafii Miłosierdzia Bożego w Lublinie (raz w miesiącu).
5. *Lectio divina* w Archikatedrze Lubelskiej (raz w miesiącu).
6. Spotkania biblijne w Ognisku Światła i Miłości w Łopocznie (3 spotkania w ciągu roku).
7. Organizacja konkursów biblijnych.

8. Organizacja wyjazdów studyjnych – rekolekcji biblijnych do Turcji szlakiem św. Pawła oraz do Rzymu – szlakiem św. Piotra i Pawła.

Pełnione funkcje

1. Dyrektor Instytutu Nauk Biblijnych KUL.
2. Kierownik Katedry Filologii Biblijnej i Literatury Międzytestamentalnej.
3. Konsultor Komisji Nauki Wiary Konferencji Episkopatu Polski.
4. Członek Rady Doskonałości Naukowej – Zespół teologiczny.
5. Prezes Stowarzyszenia na Rzecz Wspierania Biblistyki „Verbum Sacrum”.
6. Dyrektor i redaktor naukowy projektu „Biblia Aramejska”.
7. Dyrektor Kursu Formacji Biblijnej KUL.
8. Moderator Dzieła Biblijnego im. Jana Pawła II Archidiecezji Lubelskiej.
9. Redaktor naczelny czasopisma *The Biblical Annals*.
10. Redaktor naczelny serii *Studia Pomocnicze do wykładów z biblistyki*.
11. Redaktor naukowy serii KUL *Pismo Święte Starego Testamentu*.
12. Członek Stowarzyszenia Biblistów Polskich.
13. Członek Polskiego Towarzystwa Studiów Żydowskich.
14. Członek Lubelskiego Oddziału Polskiej Akademii Nauk.
15. Członek Lubelskiego Towarzystwa Naukowego.
16. Członek Associazione ex-alumni del Pontificio Istituto Biblico.
17. Członek Society of Biblical Literature.
18. Członek Catholic Biblical Association.

2. Ks. dr Tomasz Bąk

Artykuły naukowe

1. „Fayyumic Glosses in Papyrus Chester Beatty VII”, *Orientalia* 93/2 (2024) 347–376.
2. „Critical Edition and Philological Analysis of the Last Chapters of Deutero-Isaiah (Isa 54–55) Based on the Coptic Manuscript sa 52 (M 568) and Other Coptic Manuscripts in the Sahidic Dialect and the Greek Text of the Septuagint”, *The Biblical Annals* 15/1 (2025) 59–83, <https://doi.org/10.31743/ba.16565>.

Działalność sympozyjalna

1. Referat na konferencji krajowej: „Pośmiertne losy w egipskiej Księdze Umarłych na przykładzie rękopisu Pa-sheri-Khonsu”, konferencja „Wiosenne Dni Biblijne. Sąd Boży w Biblii” (KUL, Lublin, 5.03.2024).
2. Referat na konferencji krajowej: „Sobór jerozolimski w Dziejach Apostolskich (Dz 15) i w Liście św. Pawła do Galatów (Ga 2)”, konferencja „Ku lepszemu rozumieniu Pisma Świętego” organizowana przez Caritas Diecezji Rzeszowskiej i Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana” Regionu Lubelsko-Rzeszowskiego (Myczkowce, 18.05.2024).

Działalność dydaktyczna poza KUL

1. Wykład gościnny: „Wprowadzenie do Ewangelii według św. Mateusza”, Instytut Teologiczno-Pastoralny im. Św. Józefa Sebastiana Pelczara w Rzeszowie (Akademia Biblijna; Rzeszów, 12.10.2024, liczba godzin: 4).
2. Wykład gościnny: „Biblijny opis stworzenia świata i człowieka”, Instytut Teologiczno-Pastoralny im. Św. Józefa Sebastiana Pelczara w Rzeszowie (Studia podyplomowe: Teologia dla nowej ewangelizacji; Rzeszów, 26.10.2024, liczba godzin: 4).
3. Wykład gościnny: „Człowiek w Biblii”, Instytut Teologiczno-Pastoralny im. Św. Józefa Sebastiana Pelczara w Rzeszowie (studia podyplomowe z teologii duchowości; Rzeszów, 9.11.2024, liczba godzin: 2).
4. Wykłady gościnne: „Obraz Chrystusa w listach św. Pawła”, Instytut Teologiczno-Pastoralny im. Św. Józefa Sebastiana Pelczara w Rzeszowie (studia podyplomowe: Teologia dla nowej ewangelizacji; Rzeszów, 30.11.2024, liczba godzin: 2).
5. Wykłady gościnne: „Starotestamentalne zapowiedzi Mesjasza”, Instytut Teologiczno-Pastoralny im. Św. Józefa Sebastiana Pelczara w Rzeszowie (studia podyplomowe: Teologia dla nowej ewangelizacji; Rzeszów, 30.11.2024, liczba godzin: 2).
6. Wykład gościnny: „Wprowadzenie do Ewangelii według św. Marka”, Instytut Teologiczno-Pastoralny im. Św. Józefa Sebastiana Pelczara w Rzeszowie (Akademia Biblijna; Rzeszów, 7.12.2024, liczba godzin: 4).
7. Wykłady dla podyplomowych studiów katechetycznych, Instytut Teologiczno-Pastoralny im. Św. Józefa Sebastiana Pelczara w Rzeszowie (I i II semestr 2024/2025, liczba godzin: 115).
8. Wykłady: „Egzegeza Starego Testamentu: Pięcioksiąg”, Wyższe Seminarium Duchowne w Rzeszowie (rok III i IV, semestr I, rok akademicki 2024/2025, liczba godzin: 45).
9. Wykłady: „Język hebrajski”, Wyższe Seminarium Duchowne w Rzeszowie (rok II, semestr I, rok akademicki 2024/2025, liczba godzin: 30).

3. Ks. prof. dr hab. Henryk Drawnel SDB

Artykuły naukowe

1. „Early Babylonian Astronomy and the Duration of the Nychthemeron in 1 En. 72:8–32”, *Revue de Qumran* 36/2 (2024) 231–247.
2. „The Illumination of the Lunar Disc in 1 En. 78:6–8 in Relation to the Lunar Month”, *Revue de Qumran* 37/1 (2025) 109–139.
3. „The Literary Structure and Schematic Clauses in 1 En. 72:8–32”, *Dead Sea Discoveries* 32/39 (2025) 45–74.

Recenzje

1. A.B. Perrin, „Horizons of Ancestral Inheritance: Commentary on the Levi, Qahat, and Amram Qumran Aramaic Traditions”, *Biblica* 105 (2024) 312–314.

2. D.A. Machiela, „A Handbook of the Aramaic Scrolls from the Qumran Caves: Manuscripts, Language, and Scribal Practices”, *Dead Sea Discoveries* 32 (2025) 129–131.

Realizacja grantu naukowego

„Levitical Priesthood in the Aramaic Levi Document and Related Literature”, KONF/SN/0286/2023/01: Doskonała nauka II – Wsparcie konferencji naukowych MNiSW (1.09.2023–31.10.2024).

Działalność sympozjalna

1. Referat: „The Illumination of the Lunar Disc in 1 En. 78:6–8 and the Lunar Month”, Society of Biblical Literature International Meeting (Uppsala, Szwecja, 24.06.2025).
2. Organizacja wykładów online przez zaproszonych gości w ramach „Ryszard Rubinkiewicz Memorial Lecture” (Ośrodek Badań nad Judaizmem Drugiej Świątyni):
 - dr Mateusz Kusio (UW, Warszawa), „Tradycja o Antychryście w judaizmie Drugiej Świątyni i wczesnym chrześcijaństwie (refleksje po kilku latach)” (24.11.2024);
 - dr Jakub Pogonowski (UW, Warszawa), „«Hebrajczyk z Hebrajczyków»: List do Galatów w kontekście judaizmu Drugiej Świątyni” (15.05.2025);
 - prof. dr hab. Piotr Muchowski (UAM, Poznań), „Hebrajszczyzna esseńczyków: jak interpretować ortografię qumrańską?” (26.03.2025; wykład przy fizycznej obecności).

Udział w szkoleniu

Szkolenie dla wykładowców Pisma św.: „Prospettive storiche sull’Antico Testamento” (Papieski Instytut Biblijny, Rzym, 20–24.01.2025).

Recenzje wydawnicze artykułów naukowych

1. *Dead Sea Discoveries* (2 recenzje).
2. *Journal for the Study of the Pseudepigrapha* (1 recenzja).
3. *Religions* (1 recenzja).
4. *Revue de Qumran* (1 recenzja).
5. *Verbum Vitae* (1 recenzja).

Działania popularyzujące Biblię

1. Organizacja i prowadzenie Szkoły Biblijnej Logos dla świeckich (comiesięczne wykłady biblijne: „Wprowadzenie do Starego Testamentu”; rok akademicki 2024–2025: 10 spotkań, 80 h wykładowych).
2. Codzienne medytacje biblijne online (YouTube, Szkoła Biblijna Logos).

Inne osiągnięcia i pełnione funkcje

1. Redaktor sekcji „Literatura Międzytestamentalna” w *The Biblical Annals*.
2. Recenzent oraz członek komitetu redakcyjnego w *Journal for the Study of the Pseudepigrapha*.
3. Recenzent oraz członek komitetu redakcyjnego w *Dead Sea Discoveries*.

4. Redaktor serii Studia Biblica Lublinensia.
5. Dyrektor Ośrodka Badań nad Judaizmem Drugiej Świątyni (Wydział Teologii KUL).

4. Ks. prof. dr hab. Dariusz Dziadosz

Artykuły naukowe

1. „Geneza sanktuariów z Góry Efraima i Lajisz/Dan w optyce najstarszych biblijnych źródeł i ich (post)deuteronomistycznej i (post)kapłańskiej relekturze (Sdz 17,1-18,31)”, *Biblica et Patristica Thoruniensia* 17/4 (2024) 389–423, <https://doi.org/10.12775/BPTh.2024.021>.
2. „Los kobiety z Betlejem przejmującym wołaniem o społeczno-religijną naprawę w Izraelu u progu monarchii (Sdz 19,1–30)”, *Biblica et Patristica Thoruniensia* 18/2 (2025) 127–149, <https://doi.org/10.12775/BPTh.2025.008>.

Działalność sympozjalna

1. Organizacja krajowej konferencji naukowej: 62. Sympozjum Biblistów Polskich (Kraków, 15–17.09.2025).
2. Referat: „Zbrodnia mieszkańców Gibea i jej społeczno-moralne reperkusje paradygmatem upadku Izraela w schyłkowej epoce sędziów (Sdz 19,1–21,25)”. Konferencja „Krzywda i przebaczenie w Biblii” – Wiosenne Dni Biblijne (KUL, Lublin, 11.03.2025).
3. Referat: „Biblijny świat najbardziej potrzebujących: ubogich sierot, wdów i cudzoziemców. Przepisy prawa i praktyka życia”. Konferencja „Jan Paweł II – opiekun dzieci, sierot i opuszczonych” (Przeworsk, 21.05.2025).

Szkolenia i kwerendy biblioteczne

1. Kwerenda biblioteczna w Bibliotece Papieskiego Instytutu Biblijnego w Rzymie, związana z edycją monografii *Księga Sędziów. Rozdziały 13–21. Wstęp – Przekład z oryginału – Komentarz*, t. 7/część 3 (Edycja Świętego Pawła; Częstochowa) (18.01–25.01.2025).
2. Udział w szkoleniu: XIII Seminario di aggiornamento per studiosi e docenti di Sacra Scrittura: „Prospettive storiche sull’Antico Testamento” (Pontificio Istituto Biblico, Rzym, 20–24.01.2025).

Promocja obronionej rozprawy doktorskiej

Jakub Altman, *Ostatnie słowa króla Dawida i ich deuteronomistyczna relektura. Studium historyczno-krytyczne 2Sm 23,1–7 i 1Krl 2,1–11* (KUL, Lublin, 2024).

Promocja obronionej pracy magisterskiej

Janusz Wiczarski, *Spółeczny i kultyczny kontekst podziału ziemi kananejskiej w Szilo. Studium historyczno-krytyczne Joz 18,1–10* (KUL, Lublin, 2025).

Recenzja w postępowaniu dotyczącym przyznania tytułu naukowego

Recenzja profesorska dorobku naukowego ks. dr. hab. Grzegorza Szamockiego (decyzja RDN-u z dnia DRKN.Z7.401.7.2024 z dnia 6.09.2024), sporządzona 12.12.2024.

Recenzje wydawnicze artykułów naukowych

1. *Rivista Biblica* (Bologna) (1 recenzja).
2. *Biblica et Patristica Thoruniensia* (3 recenzje).

Działalność dydaktyczna poza KUL

1. Wykłady gościnne: „Księgi Historyczne Biblii Hebrajskiej: Księga Jozuego”, „Księgi Historyczne Biblii Hebrajskiej: Księga Sędziów”, „Księgi Historyczne Biblii Hebrajskiej: 1 Księga Samuela”, „Księgi Historyczne Biblii Hebrajskiej: 2 Księga Samuela”, Szkoła Biblijna Logos (Salezianie, Kraków, 14.12.2024, liczba godzin: 8).
2. Wykłady gościnne: „Antropologia w biblijnych tradycjach o stworzeniu: Rdz 1,1–2,4a; 2,4b–25” (Wydział Nauki Katolickiej Archidiecezji Przemyskiej, Jarosław, 14.02.2025, liczba godzin: 2).
3. Wykłady gościnne: „Powołanie i misja Jozuego w biblijnej historii podboju i podziału Kanaanu (Joz 1–24)” (Wydział Nauki Katolickiej Archidiecezji Przemyskiej, Jarosław, 15.02.2025, liczba godzin: 2).
4. Wykłady gościnne: „Teologiczne i kulturowe implikacje biblijnej idei obrazu i podobieństwa Bożego w człowieku” (szkolenia kadr Duszpasterstwa Rodzin Archidiecezji Przemyskiej, Przemyśl, 14.02.2025, liczba godzin: 2).
5. Wykłady gościnne: „Biblijne podstawy instytucji małżeństwa” (szkolenia kadr Duszpasterstwa Rodzin Archidiecezji Przemyskiej, Przemyśl, 15.02.2025, liczba godzin: 2).
6. Wykłady gościnne: „Tło religijno-kulturowe i przesłanie teologiczne kapłańskiego (Rdz 1,1–2,4a) i jahwistycznego (Rdz 2,4b–25) opisu stworzenia świata i człowieka”, „Biblijna koncepcja upadku pierwszych ludzi (Rdz 3,1–24) w świetle pozabiblijnych eposów o Edenie”, „Teologiczne przesłanie genealogii starotestamentowych (Rdz 5,1–31; 10,1–31; 11,10–26) na tle literatury starożytnego Bliskiego Wschodu”, „Teologia biblijnych cykli o patriarchach (Rdz 11,27–50,26)” (Szkoła biblijna Chełmskiego Centrum Ewangelizacji, Chełm, 7.06.2025, liczba godzin: 8).
7. Wykłady gościnne: „Boży obraz człowieka i małżeństwa w Rdz 1,1–3,24”, „Boża i ludzka miłość oblubieńcza – odmienne oblicza przymierza małżeńskiego (Sdz 19,1–20,6 i Oz 1,1–3,5)”, „Instytucja narzeczeństwa, małżeństwa i ceremonii zaślubin w judaizmie”, XXII Dni Duchowości Biblijnej w CFD w Krakowie: „Twoim małżonkiem jest twój Stwórca” (Iz 54,5) – Bóg Oblubieniec (Kraków, 8.11.2025, liczba godzin: 6).
8. Wykłady akademickie: „Księgi prorockie” (rok IV, semestr I, rok akademicki 2024/2025, WSD, Przemyśl, liczba godzin: 30).
9. Ćwiczenia akademickie: „Księgi prorockie” (rok IV, semestr I, rok akademicki 2024/2025, WSD, Przemyśl, liczba godzin: 15).

10. Wykłady akademickie: „Księgi historyczne i mądrościowe ST” (rok III, semestr I, rok akademicki 2025/2026, WSD, Przemysł, liczba godzin: 30).
11. Ćwiczenia akademickie: „Księgi historyczne i mądrościowe ST” (rok III, semestr I, rok akademicki 2025/2026, WSD, Przemysł, liczba godzin: 15).

Inne osiągnięcia i przynależność do organizacji

1. Członek Rady Programowej (Stary Testament) *Urbaniana University Journal. Euntes Docete. Rivista quadrimestrale della Pontificia Università Urbaniana di Roma* od 2022 r.
2. Członek Associazione Biblica Italiana od 2007 r.
3. Członek Zarządu Stowarzyszenia Biblistów Polskich od 2023 r.
4. Członkostwo w Radzie Programowej *The Biblical Annals*.
5. Członkostwo w zespole recenzentów periodyków: *Rivista biblica* (Associazione Biblica Italiana, Bologna), *Studia Gdańskie*, *Polonia Sacra*, *Forum Teologiczne*, *Politeja*, *Studia Nauk Teologicznych Polskiej Akademii Nauk*.

5. Ks. dr Krzysztof Kinowski

Artykuły naukowe

1. „The Syro-Ephraimite War in the Context of Assyrian Trade Interests in the Southern Levant: Insights from Nimrud Letter 2715”, *Collectanea Theologica* 94/4 (2024) 5–34, <https://doi.org/10.21697/ct.2024.94.4.01>.
2. „The Origin and Narrative Function of the Conquest of the Land (2 Kgs 17:5a) in the Account of the Fall of Samaria (2 Kgs 17:3–6)”, *The Biblical Annals* 15/3 (2025) 397–435, <https://doi.org/10.31743/ba.18326>.

Realizacja grantu naukowego

Grant wydziałowy w dyscyplinie nauki biblijne: „Studium historyczno-krytyczne nad wybranymi fragmentami Ksiąg Królewskich”.

Działalność sympozjalna

1. Referat: „Post-Exilic Priestly Revisions in the Books of Kings: The Case of King Manasseh’s Account”, Society of Biblical Literature Annual Meeting (San Diego, CA, 24.11.2024).
2. Referat: „Sennacherib a Gerusalemme (2Re 18,13–19,37 e gli annali RINAP 3/1 n. 4:49–58)”, Seminario di aggiornamento per docenti e studiosi di Sacra Scrittura: Prospettive storiche sull’Antico Testamento (Pontificio Istituto Biblico, Rzym, 20.01.2025).
3. Referat: „Od nikczemnika do pokutnika: Achab i Manasses jako biblijne paradygmaty niosące nadzieję przebaczenia największym grzesznikom”, Wiosenne Sympozjum Biblijne (KUL, Lublin, 11.03.2025).

4. Referat: „Wykorzystanie platformy Quizizz w dydaktyce”, Festiwal Uczenia (się) (KUL, Lublin, 13.05.2025).
5. Referat: „Czytać, aby zrozumieć siebie... Rola aktualizacji w lekturze Pisma świętego”, Pomorskie Centrum Edukacji Nauczycieli w Gdańsku, Webinarium (Gdańsk, 27.05.2025).
6. Referat: „The Most Original Recoverable Reading of 2 Kgs 17:5 and the Dramatic Tension within the Narrative”, SBL-EABS Annual Conference (Uppsala, Szwecja, 23–27.06.2025).
7. Referat: „To Remember, ‘Unremember,’ and Remember Otherwise: Portrayal of King Manasseh in Biblical and Extrabiblical Traditions”, SBL-EABS Annual Conference, (Uppsala, Szwecja, 23–27.06.2025).
8. Referat: „Kolokwinty, melony, ogórki czy tykwy? Dekoracje świątynne w 1 Krl 6,18; 7,24 a trujące owoce w 2 Krl 4,39. Uwagi historyczno-krytyczne”, XVIII Sympozjum: Starożytny Bliski Wschód i jego dziedzictwo (Wydział Historii Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, 22–23.09.2025).

Szkolenia, staże i kwerendy biblioteczne

1. Szkolenie: „Język angielski (C1)” w wymiarze 40h wykładowych (KUL, Lublin, 24.10.2024 – 28.03.2025).
2. Szkolenie: „Odkryj pełny potencjał Scopus AI”, Researcher Academy on Campus, Elsevier, webinarium (17.12.2024).
3. Seminario di aggiornamento per docenti e studiosi di Sacra Scrittura: „Prospettive storiche sull’Antico Testamento” (Pontificio Istituto Biblico, Rzym, 20–24.01.2025).
4. Szkolenie „Pełne wykorzystanie możliwości Scopus AI: kompleksowe omówienie narzędzia i demonstracja na żywo”, Researcher Academy on Campus, Elsevier, webinarium (06.02.2025).
5. Szkolenie „Chat GPT i sztuczna inteligencja – jak z nich korzystać na zajęciach”, projekt „Doskonały dydaktyk KUL” (KUL, Lublin, 24.08.2025, czas trwania: 8h).
6. Szkolenie „Metody oceniania studentów i weryfikacja efektów uczenia się”, projekt „Doskonały dydaktyk KUL” (KUL, Lublin, 24.08.2025, czas trwania: 8h).

Recenzja wydawnicza artykułu naukowego

Collectanea Theologica (1 recenzja).

Działalność dydaktyczna poza KUL

1. Wykłady z Pisma św. w Gdańskim Seminarium Duchownym afiliowanym do UKSW w Warszawie: „Księgi Mądrościowe Starego Testamentu”, „Ćwiczenia z Pisma św.”, „Wprowadzenie do narratologii biblijnej”, „Czytanie Pisma św. jako słowa Bożego”.
2. Wykłady z Pisma św. w Instytucie Teologicznym Archidiecezji Gdańskiej afiliowanym do UKSW w Warszawie: „Wstęp ogólny do Pisma św.”, „Historia starożytnego Izraela”, „Historia zbawienia”, „Księgi Historyczne Starego Testamentu”, „Ewangelie synoptyczne”, „Ewangelia i Pisma Janowe”, „Listy św. Pawła”.

Działania popularyzujące Biblię

1. Dzień skupienia dla pracowników i studentów KUL: „Oczekiwanie na Emmanuela z nadzieją i radością” (Kościół Akademicki, Lublin, 14.12.2024).
2. Wykłady gościnne: „Historia aktualna wczoraj i dziś: Teologiczna interpretacja historii w 1–2 Krl, 1–2 Krn, Ezd, Neh”, Szkoła Biblijna Logos (Salezianie, Kraków, 11.01.2025).
3. Spotkanie biblijne: „Dwuznaczności i język symboliczny Ewangelii wg św. Jana”, Bibliokrąg (Gdańsk, 14.03.2025).
4. Telewizyjny Uniwersytet Biblijny TV Trwam: „Gdzie narodziła się mądrość biblijnych pisarzy? Kontekst historyczno-kulturowy Ksiąg Mądrościowych ST”, audycja na żywo (Toruń, 12.04.2025).
5. „Jak czytać Pismo święte?” – spotkanie formacyjne w ramach projektu „Odkrywamy piękno Kościoła”, Rada Ruchów, Wspólnot Formacyjnych i Stowarzyszeń Katolickich Archidiecezji Lubelskiej (Parafia Niepokalanego Serca Maryi i św. Franciszka, Lublin, 31.05.2025).

Inne osiągnięcia i przynależność do organizacji

1. Nagroda w konkursie za najlepiej punktowaną publikację w 2024 r.: *Bloodshed by King Manasseh, Assyrians and Priestly Scribes. Theological Meaning and Historical-Cultural Contextualization of 2 Kings 21:16, 24:3–4 in Relation to the Fall of Judah* (Lublin Theological Studies 8; Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2024) (KUL, Lublin, 22.11.2024).
2. Uzyskanie certyfikatu potwierdzającego kompetencje językowe w zakresie języka angielskiego na poziomie C1: TELC English C1 (very good).
3. Opiekun studentów jednego z roczników kierunku Teologia B (KUL).
4. Członek zespołu redakcyjnego czasopisma *Verbum Vitae*, redaktor tematyczny (Stary Testament), redaktor językowy (j. angielski).
5. Członek zespołu ds. wdrożenia nowego kierunku „Studia biblijne” w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II.
6. Członek Society of Biblical Literature.
7. Członek European Association of Biblical Studies.
8. Członek Stowarzyszenia Bibliistów Polskich.

6. Ks. dr Piotr Kot

Biuletyn pod redakcją

P. Kot – H. Witczyk – M. Zieliński (red.), *Przegląd Biblijny. Biuletyn Dzieła Biblijnego – Materiały na XVII Tydzień Biblijny* 17 (2025).

Artykuły popularnonaukowe

1. „Jubileusz Eucharystii i kapłaństwa”, *Zeszyty Odnowy w Duchu Świętym* 184 (2024) 30–34.
2. „Zapuście w Nim korzenie”, *Pastores* 108/3 (2025) 105–113.

Realizacja grantu naukowego

Kierownik grantu na przygotowanie do udziału w konkursie „Inicjatywa doskonałości – uczelnia badawcza” (IDUB), w zakresie interdyscyplinarnych badań naukowych na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II. Tytuł działania: „Chrystologia i chrystocentryzm w osiemnastowiecznym przekładzie psalmów wydanych w starodruku: Radliński Jakub Paweł, *Tron królewski świętemu, królewskiemu i najwyższemu kapłaństwu chrystusowemu w sercach ludzkich wystawiony albo sposób adoracji uszanowania i chwały najświętszego kapłaństwa chrystusowego przesławnemu bractwu kapłańskiemu dla codziennego ćwiczenia się w tej adoracji i uszanowaniu najwyższego kapłana Chrystusa Jezusa podany* (Lublin: Drukarnia Jezuicka, 1735, 8°)”. Współpraca: ks. dr Andrzej Kwaśniewski (historia), ks. prof. dr hab. Jarosław Popławski (teologia). Czas trwania: 30.01–31.12.2025.

Działalność sympozjalna

Współorganizacja sympozjum: „«Proście o pokój dla Jeruzalem» (Ps 122,6). Bosko-ludzki, mesjański i eschatologiczny dar pokoju dla Ziemi Świętej” (organizacja: Katedra Teologii Biblijnej i Proforystyki INB KUL – Centrum Relacji Katolicko-Żydowskich im. Abrachama J. Heschela KUL) (KUL, Lublin, 5–7.11.2024).

Udział w szkoleniach

1. Udział w warsztatach „Zastosowanie sztucznej inteligencji w działalności dydaktycznej i naukowej” (KUL, Lublin, 10.02.2025).
2. Webinar „Pełne wykorzystanie możliwości Scopus AI: kompleksowe omówienie narzędzia i demonstracja na żywo”, prowadzący: Elsevier Online Training Hub – Paula Milewska (25.02.2025).

Recenzja wydawnicza artykułu naukowego

Tarnowskie Studia Teologiczne (1 recenzja).

Działalność dydaktyczna poza KUL

1. Wykład: „Kościół zrodzony ze Słowa”, Archidiecezjalne Dni Biblijne w Gnieźnie: Dzieło Biblijne im. Św. Jana Pawła II (Centrum Edukacyjno-Formacyjne, Gniezno, 19.10.2024, liczba godzin: 2).
2. Wykłady gościnne: „Sprawiedliwość i przebaczenie” (Centrum Formacji Duchowej Księży Salwatorianów, Kraków, 8–11.11.2024, liczba godzin: 4).
3. Wykład: „*Jesteśmy pielgrzymami – postępujemy według wiary* (2 Kor 5,6–7). Misja św. Pawła jako paradygmat posługi prezbitera we współczesnym świecie”, XXXIII Sesja rekolekcyjno-formacyjna kapłanów pod patronatem Komisji Duchowieństwa KEP pt. „Pielgrzymi nadziei” (28.01.2025, liczba godzin: 2).
4. Wykład: „Formacja biblijna”, Ogólnopolskie Spotkanie Dyrektorów Wydziałów Duszpasterskich (Centrum „ARKA”, Radom, 25.02.2025, liczba godzin: 1).

5. Wykłady gościnne: „Dzieje Apostolskie i życie św. Pawła”, wykłady w Szkole Biblijnej „W Drodze do Emaus” (Wyższe Seminarium Misyjne Księża Sercanów, Stadniki, 26.04.2025, liczba godzin: 8).
6. Wykłady: „Spotkania z Chrystusem Zmartwychwstałym” (Bieszczadzka Szkoła Biblijna, Werlina, 30.04–03.05.2025, liczba godzin: 4).

Działania popularyzujące Biblię

1. Audycja: „Szukając Słowa Bożego. Komentarze do liturgii Słowa 33 niedzieli zwykłej B” (Radio Maryja, Toruń, 15.11.2024).
2. Tekst: „Duch Święty potwierdza ewangelizację znakami pełnymi mocy” – komentarz do Dz 18,23–19,20 w ramach Narodowego Czytania Pisma Świętego (strony: KAI oraz Radio Maryja, 28.11.2024).
3. „Jesteśmy miłą Bogu wonnością Chrystusa” (2 Kor 2,15) – *lectio divina* ze św. Pawłem (Centrum Formacji Ewangelizacyjnej „Dom Słowa”, Legnica, 29.11–01.12.2024).
4. Audycja: „Szukając Słowa Bożego. Komentarze do liturgii Słowa Bożego z Niedzieli Chrztu Pańskiego C” (Radio Maryja, Toruń, 10.01.2025).
5. Audycja: „Biblia – list miłosny Boga do człowieka” (Radio Jasna Góra, Częstochowa, 27.01.2025).
6. Tekst: „Komentarz katolicko-żydowski do Psalmu 24” (seria „Psalmy niedzielne” na stronie www.vaticannews.va, 2.02.2025).
7. Audycja: „Szukając Słowa Bożego. Komentarze do liturgii Słowa Bożego z V Niedzieli w ciągu roku C” (Radio Maryja, Toruń, 7.02.2025).
8. Tekst: „Komentarz do Psalmu 138 (seria „Psalmy niedzielne” na stronie www.vaticannews.va, 9.02.2025).
9. Tekst: „Komentarz do Psalmu 1 (seria „Psalmy niedzielne” na stronie www.vaticannews.va, 16.02.2025).
10. Tekst: „Duch Święty otwiera drogi dla Ewangelii w pogańskim świecie” – komentarz do Dz 25,13–27 w ramach Narodowego Czytania Pisma Świętego (strony: KAI oraz Radio Maryja, 17.02.2025).
11. Tekst: Komentarz do Psalmu 103 na VII niedzielę „w ciągu roku” pt. „Rahamim – czułość Ojca” (seria „Psalmy niedzielne” na stronie www.heschel.kul.pl, 23.02.2025).
12. „Ja jestem Józef, wasz brat” (Rdz 45,4) – *lectio divina* o Józefie Egipskim (Centrum Formacji Ewangelizacyjnej „Dom Słowa”, Legnica, 7–9.03.2025).
13. Tekst: Komentarz do Psalmu 91 na I niedzielę Wielkiego Postu C pt. „Bóg stale i aktywnie obecny w historii” (seria „Psalmy niedzielne” na stronie www.heschel.kul.pl, 9.03.2025).
14. Audycja: „Szukając Słowa Bożego”. Komentarze do liturgii Słowa Bożego z II Niedzieli Wielkanocnej C (Radio Maryja, Toruń, 25.04.2025).
15. „Szczepan pełen Ducha Świętego patrzył w niebo” (Dz 7,55) – *lectio divina* o Kościele jerozolimskim (Centrum Formacji Ewangelizacyjnej „Dom Słowa”, Legnica, 7–9–11.05.2025)

16. Audycja: „Szukając Słowa Bożego”. Komentarze do czytań z Niedzieli Trójcy Świętej C, (Radio Maryja, Toruń, 13.06.2025).
17. Program: „Rozesłanie Dwunastu” w ramach Telewizyjnego Uniwersytetu Biblijnego, katedra Ewangelii Synoptycznych (TV Trwam, Toruń, 14.06.2025).
18. Tekst: „Nowość życia jako znak przyjęcia Ewangelii Chrystusa”, komentarz do 1 Kor 5,1–13 w ramach Narodowego Czytania Pisma Świętego (strony: KAI oraz Radio Maryja, 17.06.2025).
19. Konferencje podczas Oazy Nowego Życia 3 st. dla Domowego Kościoła (Rzym, 27.06–13.07.2025).
20. „Jesus Present in the Eucharist Heals My Life”. Rekolekcje *lectio divina* z okazji Jubileuszu 150-lecia Zgromadzenia Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu w prowincji Australii (Marayong, Australia, 6–12.09.2025).

Inne osiągnięcia i przynależność do organizacji

1. Członek zespołu przy Komisji Duchowieństwa KEP ds. przygotowania wskazań dla formacji stałej i posługi prezbiterów w Polsce.
2. Członek Rady Programowej Szkoły Wychowawców Wyższych Seminariów Duchownych Diecezjalnych i Zakonnych przy Centrum Formacji Duchowej Salwatorianów w Krakowie.

7. Ks. dr hab. Marcin Kowalski, prof. KUL

Rozdziały w monografiach lub podręcznikach

1. „At the Jordan Christ Deposited for Us the Robe of Glory. Unjustified Hiatus between the Historical Event and the Theological Interpretation of the Baptism of Jesus”, *The Transcendent Mystery of God’s Word. A Critical Synthesis of Antioch and Alexandria* (ed. J.W. Martens – P.V. Niskanen) (Catholic Theological Formation Series; Saint Paul, MN: Saint Paul Seminary Press 2024) 114–143.
2. „Separation – Yes, Divorce – No. Challenges and Implications Resulting from the Methodological Development of Biblical Studies and Systematic Theology”, *Dogma and Method* (ed. R. Woźniak) (Tübingen: Mohr Siebeck 2024) 395–422.

Artykuły naukowe

1. „Małżeństwo i celibat w 1 Koryntian 7. Perspektywy badawcze”, *Collectanea Theologica* 95/1 (2025) 17–67, <https://doi.org/10.21697/ct.2025.95.1.02>.
2. „The Character and Function of the Temple Metaphor (*ναός*) in the Corinthian Correspondence”, *The Biblical Annals* 15/2 (2025) 287–313, <https://doi.org/10.31743/ba.18084>.

Artykuł recenzyjny

„D. Clint Burnett, *Paul and Imperial Divine Honors: Christ, Caesar, and the Gospel* (Grand Rapids, MI: Eerdmans 2024)”, *The Biblical Annals* 15/2 (2025) 349–354, <https://doi.org/10.31743/ba.18358>.

Artykuł popularnonaukowy

„Chrystusowa Ewangelia nadziei kontra nadzieja tego świata w Liście do Rzymian”, *Przeгляд Biblijny* 17 (2025) 97–119.

Realizacja grantów naukowych

1. Udział w projekcie „Nowożytne piśmiennictwo bożogrobców w Polsce”, NPRH/DN/SP/0151/2023/12. Czas realizacji: 12.02.2024–12.02.2029. Kierownik: ks. dr. Andrzej Kwaśniewski. Wykonawca: ks. dr hab. Marcin Kowalski, prof. KUL: badania tekstu traktatu rabinackiego przetłumaczonego na język polski przez jednego z bożogrobców, podejście historyczno-krytyczne, filologiczne i społeczno-kulturowe. Prace w trakcie.
2. Udział w projekcie „Regionalna Inicjatywa Doskonałości”, „Filozofia i teologia w kontekście współczesnych przemian nauki”. Kierownik projektu: dr hab. Monika Walczak, prof. KUL. Udział w konferencji w Saint Paul, MN, wygłoszenie referatu i publikacja: „At the Jordan Christ Deposited for Us the Robe of Glory. Unjustified Hiatus between the Historical Event and the Theological Interpretation of the Baptism of Jesus”, *The Transcendent Mystery of God's Word. A Critical Synthesis of Antioch and Alexandria* (ed. J.W. Martens – P.V. Niskanen) (Catholic Theological Formation Series; Saint Paul, MN: Saint Paul Seminary Press 2024) 114–143.
3. Realizacja dwóch grantów w ramach projektu „Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza”. Czas trwania: 2025 r. Wykonawca: ks. dr hab. Marcin Kowalski, prof. KUL: 1) 23–27.06.2025, udział w konferencji SBL i EABS, Uppsala, wygłoszenie referatu i publikacja „Affective Neuroscience, Moral Psychology, and Pauline Emotions in 2 Cor 7:5–16” (artykuł w przygotowaniu); 2) 2–5.08.2025, udział w konferencji CBA Chicago, wygłoszenie referatu i publikacja: „Interpersonal Communication and Emotions in Paul's Correspondence with the Philippians” (artykuł w przygotowaniu).

Działalność sympozjalna

1. Organizacja Międzynarodowej Konferencji „Pray for the Peace of Jerusalem” (Ps 122:6). The Divine-human, Messianic and Eschatological Gift of Peace in the Holy Land” (KUL, Lublin, 5–7.11.2024).
2. Współorganizacja International Interdisciplinary Scientific Conference „Community, Dialog, Identity”, wygłoszenie referatu „Interpersonal Communication and Emotions in Paul's Correspondence with the Philippians” (University of Prešov, Słowacja, 6–7.03.2025).

3. Udział w konferencji „Kongres Chrobrego: Korona, Chrzt i Dziedzictwo” i wygłoszenie referatu „Od szabat do zmartwychwstania Pana. Biblijne świętowanie dnia świętego” (Kolbuszowa, 12.04.2025).
4. Udział w konferencji dla duchowieństwa diecezji kieleckiej i wygłoszenie referatu „Kościół nadziei i jego przewodnicy w Liście do Rzymian” (Kielce, 12.06.2025).
5. Udział w konferencji European Association of Biblical Studies and Society of Biblical Literature International Meeting i wygłoszenie dwóch referatów: 1) „Affective Neuroscience, Moral Psychology, and Pauline Emotions in 2 Cor 7,5–16”; 2) „Pauline Opponents and the Sins of the Corinthians: An Apocalyptic Reading of 2 Cor 11:20 and 12:20–21” (University of Uppsala, Szwecja, 23–27.06.2025).
6. Udział w konferencji Catholic Biblical Association Annual Meeting i wygłoszenie referatu „Interpersonal Communication and Emotions in Paul’s Correspondence with the Philippians” (Loyola University, Chicago, USA, 2–5.08.2025).

Promocja obronionej rozprawy doktorskiej

A. Stępień, *Paradoksalna mądrość krzyża objawiona przez Ducha. Analiza literacko-retoryczna 1Kor 1,18–2,16* (KUL, Lublin).

Recenzja obronionej rozprawy doktorskiej

W. Morozowicz, *Chrześcielny wymiar życia chrześcijanina. Analiza retoryczna Rz 5–8* (UAM, Poznań), promotor: ks. dr hab. P. Podeszwa, prof. UAM.

Promocja obronionej pracy magisterskiej

M. Smolarczyk, *Rola uczuć w Pawłowej formacji wspólnoty. Studium egzegetyczno-teologiczne 2Kor 7,5–16* (KUL, Lublin).

Recenzja wydawnicza książki

Z. Kiernikowski, *List do Rzymian. Wstęp, przekład z oryginału, komentarz* (Biblia Impulsy. Nowy Testament 6; Katowice: Księgarnia św. Jacka 2025).

Recenzje wydawnicze artykułów naukowych

1. *Biblica* (1 recenzja).
2. *Religions* (4 recenzje).
3. *Collectanea theologica* (1 recenzja).
4. *Biblica et patristica thorunensia* (1 recenzja).

Działalność dydaktyczna poza KUL

1. Wykłady z Listów św. Pawła (AKW, Warszawa, październik 2024).
2. Wykłady z Listów św. Pawła (WSD Sercanów, Kraków, czerwiec 2025).
3. Cykl wykładów z Listu do Kolosan (4 sesje; Carmel, NY, wrzesień 2025).

Działania popularyzujące Biblię

1. Wygłoszenie referatu „Kościół niezawiedzonej nadziei (Rz 5,5). Jak budować i troszczyć się o wspólnotę Kościoła? Rozważania u progu Jubileuszu 2025”, spotkanie formacyjne księży i katechetów (WSD, Drohiczyn, 26.10.2024).
2. Wygłoszenie referatu „Przemija bowiem postać tego świata (1 Kor 7,32). Życie zmartwychwstaniem dziś” (spotkanie osób życia konsekrowanego, Jasna Góra, Częstochowa, 30.11.2024).
3. Wygłoszenie referatu „Jan Chrzciciel – duchowość mężczyzny” (DE, Kielce, 11.01.2025).
4. Wygłoszenie referatu „Prorokinie, apostołki, głowy kościołów. Kobiety u św. Pawła” (DE, Kielce, 18.01.2025).
5. Wygłoszenie referatu z okazji Tygodnia Biblijnego, „Niezawodna nadzieja w Liście do Rzymian” (WSD, Sandomierz, 7.05.2025).
6. Wygłoszenie referatu z okazji Tygodnia Biblijnego, „Dom na skale. Chrześcijańska nadzieja w Liście do Rzymian” (WSD, Kielce, 9.05.2025).
7. Programy telewizyjne w TV Trwam („Telewizyjny Uniwersytet Biblijny”) i TVP 1 („Między Ziemią a Niebem”), TVP Kielce („Siewcy Słowa”), TVP Kraków.
8. Audycje radiowe w Radiu Maryja („Szukając Słowa Bożego”), Radiu Kielce („Co Biblia mówi o...?”), Radiu Warszawa, Radiu Plus oraz Radiu eM.

Inne osiągnięcia i przynależność do stowarzyszeń

1. Redaktor kwartalnika *The Biblical Annals*.
2. Redaktor kwartalnika *Wrocławski Przegląd Teologiczny*.
3. Członek zespołu redakcyjnego *Urbaniana University Journal*.
4. Członek Papieskiej Komisji Biblijnej.
5. Moderator Dzieła Biblijnego Diecezji Kieleckiej.
6. Członek Komitetu Redakcyjnego *Biblii Tysiąclecia* (wydanie 6).
7. Dyrektor Centrum Relacji Katolicko-Żydowskich im. Abrahama J. Heschela.
8. Członek Associazione ex-alumni del Pontificio Istituto Biblico in Rome.
9. Członek Stowarzyszenia Biblistów Polskich.
10. Członek Polskiego Towarzystwa Teologicznego w Krakowie.
11. Członek Society of Biblical Literature.
12. Członek European Association of Biblical Studies.
13. Członek Catholic Biblical Association of America.
14. Członek The Society for New Testament Studies.

8. Ks. dr hab. Adam Kubiś, prof. KUL

Monografie

1. P. Batory – K. Golas – A. Kubiś, *Rzecz o aniołach. Słowo Biblii w obrazie* (Rzeszów: Bonus Liber 2025).

2. A. Kubiś – M. Münnich – M. Waclawik, *Śladami biblijnych patriarchów w Północnej Mezopotamii i Wschodniej Anatolii* (Biblioteka Szkoły DABAR 7; Rzeszów: Bonus Liber 2025).

Rozdziały w monografiach i pracach zbiorowych

1. „Oto przychodzę (*Ecce venio*) w Ps 40,8–9 i Hbr 10,7.9”, J. Wątroba, *Ecce Venio. 25 lat sakry biskupiej biskupa Jana Wątroby. Homilie, kazania i pisma wybrane* (red. P. Steczkowski et al.) (Rzeszów: Bonus Liber 2025) 51–77.
2. „«Oto przychodzę pełnić Twoją wolę». Użycie Ps 40(39),8–9 w Hbr 10,5–9”, *Scrutare me Deus et cognosce cor meum (Ps 139[138],23). Księga Pamiątkowa dla Księdza Profesora Antoniego Troniny w 80. rocznicę urodzin* (red. M. Szmajdziński) (Lublin: Wydawnictwo KUL 2025) 387–418.
3. „Znaczenie symboliczne godziny dziesiątej w J 1,39”, „*Sermo tuus veritas est*” (*Io 17,17*). *Opuscula Adamo Ricardo Sikora OFM septuagenario dedicata* (red. B. Czyzewski) (Opuscula Dedicata 15; Poznań: Pallottinum 2025) 213–227.

Książki pod redakcją

1. K. Bardski, *Pieśń nad Pieśniami. Wstęp, przekład, teksty paralelne, komentarz* (Biblia Lubelska; Lublin: Wydawnictwo KUL 2024).
2. A. Piwowar, *Księga Syracha. Wstęp, przekład, teksty paralelne i komentarz* (Biblia Lubelska; Lublin: Wydawnictwo KUL 2024).

Artykuły naukowe

1. „Early Christian Prophetesses in the New Testament”, *Polonia Sacra* 28/2 (2024) 7–30, <https://doi.org/10.15633/ps.28201>.
2. A. Kubiś – O. Dziemian, „Teologiczne repozytorium cyfrowe «Theo-logos» (2020–2023)”, *Studia Sandomierskie. Teologia – Filozofia – Historia* 31 (2024) 309–328, <https://doi.org/10.15633/sts.31116>.
3. „Biblia Benedicti. Hermeneutical and Exegetical Legacy of Joseph Ratzinger/Benedict XVI”, *Verbum Vitae* 42 (2024) 1–5, <https://doi.org/10.31743/vv.18078>.
4. „The Tenth Hour in John 1:39: From Narrative Detail to Eschatological Symbol”, *The Biblical Annals* 15/3 (2025) 475–518, <https://doi.org/10.31743/ba.18549>.

Artykuły popularnonaukowe

1. „Burza na morzu – zło dotyczące naszego życia”, *Pastores* 106/1 (2025) 128–138.
2. „Powołani do bycia przy Panu i głoszenia Pana!”, *Niedziela* 20/1416 (2025) 1.
3. „Listy na śmierć i życie”, *Gość Extra* (2025) 80–85.

Realizacja grantu naukowego

Kierownik grantu w programie „Nauka dla społeczeństwa II” (IX 2023) na rozbudowę teologicznego repozytorium dziedzicowego „Theo-logos”. Suma: 1 330 000 zł. Zespół: 8 osób. Czas realizacji: 3 lata (1.12.2023–30.09.2026).

Działalność sympojalna

1. Organizacja i prowadzenie: „Kongres Chrobrego. Korona, chrzest i dziedzictwo” (Centrum Rodziny Kolegiata Kolbuszowska pw. Wszystkich Świętych w Kolbuszowej, 12.04.2025).
2. Referat: „Lucan Synthesis and Paul’s Solitary Overland Walk from Troas to Assos in Acts 20:13”, International Meeting of the Society of Biblical Literature & Annual Meeting of the European Association of Biblical Studies (Uppsala University, Szwecja, 25.06.2025).

Recenzent w postępowaniu habilitacyjnym

Dr Anna Rambiert-Kwaśniewska, *Terminologia tekstylna w Biblii Hebrajskiej i Septuagincie. Szaty, dodatki i tekstylia użytkowe* (Wrocław: Wydawnictwo Chronicon 2023, ss. 580) (PWT Wrocław, 30.10.2024).

Recenzja obronionej rozprawy doktorskiej

Agnieszka Blanka Ziemińska, *Ekologiczna perspektywa Nowego Testamentu – w kierunku interpretacji integralnej* (UPJP II, Kraków, 26.06.2024). Promotor: ks. dr hab. Stanisław Witkowski MS.

Promotor obronionych prac magisterskich

1. Dominik Sobczyk, *Obraz Trójcy Świętej w Ap 5,1–14* (WSD Rzeszów/UPJP2, 22.05.2025).
2. Adam Guzik, *Typologiczne obrazy Jezusa w Mateuszowej Ewangelii Dzieciństwa* (WSD Rzeszów/UPJP2, 22.05.2025).
3. Monika Tanasiewicz, *Umycie nóg uczniom przez Jezusa jako przykład miłości. Mimesis jako klucz do lektury J 13,1–20* (KUL, Lublin, 18.06.2025).

Promotor obronionych prac licencjackich

1. Halina Pelc, *Czy rzeczywiście Jezus nakazuje nienawiść? Znaczenie czasownika μισῶν w Łk 14,26* (KUL, Lublin, 13.05.2024).
2. Kamil Kojder, *Szabat i Tora czy Świątynia i Chrystus? W poszukiwaniu najbardziej przekonującej interpretacji Mateuszowej perykopy o uczniach zrywających kłosy w szabat (12,1–8)* (KUL, Lublin, 20.05.2025).
3. Grzegorz Kuraś OP, *Izajaszowy kontekst Listu do Kościoła w Filadelfii. Poszerzenie interpretacji Ap 3,10 o Iz 26,20–21* (KUL, Lublin, 20.05.2025).

Recenzje wydawnicze książek

1. R. Mazur, *Analiza retoryczna Listu do Kolosan. Część dogmatyczna – Kol 1,1–2,5* (Kraków: „Scriptum” 2024).

2. *Contextuality of the Bible in Lithuania until the End of the Eighteenth Century* (red. K. Rutkowska – R. Pietkiewicz) (Eastern and Central European Voices 8; Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht 2024).

Działalność dydaktyczna poza KUL

1. Warsztaty biblijne: „Pasja Jezusa wg św. Marka” (Dom Diecezjalny TABOR w Rzeszowie, 14–16.03.2025, liczba godzin: 4).
2. Warsztaty biblijne: „Patriarchowie i matriarchinie Starego Testamentu” (Turcja, 30.06–11.07.2025).
3. Warsztaty biblijne: „Księga Apokalipsy” (Turcja – Grecja, 23.07–3.08.2025).
4. Warsztaty biblijne: „Paweł i Barnaba na Cyprze. Pierwsza wyprawa misyjna (Dz 13) i List do Galatów” (Cypr, 14–21.08.2025).
5. Wykład: „Pascha Jezusa wg Ewangelii Jana (18–21)” (Dominikańskie Studium Filozofii i Teologii w Krakowie, 27.09.2025, liczba godzin: 6).
6. Wykład: „Ewangelia Janowa” (Instytut Wyższych Studiów Teologicznych w Rzeszowie, liczba godzin: 45).
7. Wykład: „Wprowadzenie do lektury Pisma Świętego” (WSD Rzeszów, liczba godzin: 60).
8. Wykład: „Wiara w Biblii” (Instytut Wyższych Studiów Teologicznych w Rzeszowie, liczba godzin: 2).
9. Wykład: „Chrystologia czterech Ewangelii kanonicznych” (Instytut Wyższych Studiów Teologicznych w Rzeszowie, liczba godzin: 2).
10. Wykład: „Mariologia biblijna” (Instytut Wyższych Studiów Teologicznych w Rzeszowie, liczba godzin: 2).

Działania popularyzujące Biblię

1. Audycja radiowa: „Tydzień Biblijny”, Katolickie Radio Via (5.05.2025).
2. Audycja radiowa: „Człowiek modlitwy i działania”, Polskie Radio Rzeszów (10.05.2025).
3. Audycja radiowa: „Święcenia diakonatu i kapłaństwa”, Katolickie Radio Via (4.06.2025).
4. Audycja radiowa: „Szkoła DABAR i Akademia Biblijna Diecezji Rzeszowskiej”, Katolickie Radio Via (20.09.2025).

Pełnione funkcje

1. Redaktor naczelny kwartalnika *Verbum Vitae*.
2. Redaktor serii Lublin Theological Studies (Vandenhoeck & Ruprecht).
3. Redaktor naukowy Biblii Lubelskiej (Wydawnictwo KUL).
4. Redaktor serii Biblioteka Szkoły DABAR.
5. Wiceprezes Stowarzyszenia na Rzecz Wspierania Bibliistyki „Verbum Sacrum”.
6. Członek Zespołu ds. Umiejdzynarodowienia na Wydziale Teologii KUL.
7. Członek Uniwersyteckiej Komisji Wydawniczej KUL (od 16.03.2023).

9. Prof. dr hab. Krzysztof Mielcarek

Artykuł naukowy

„Krzywda i miłosierdzie. Charakterystyka postaci z przypowieści o dobrym Samarytanie (Łk 10,30–37)”, *The Biblical Annals* 15/3 (2025) 453–474, <https://doi.org/10.31743/ba.18509>.

Artykuły popularnonaukowe

1. „Instytucje religijne Izraela: Przedizraelskie sanktuaria w Kanaanie”, *Krąg Biblijny* 56 (2025) 128–136.
2. „Instytucje religijne Izraela: Pierwsze sanktuaria Izraela: Sychem”, *Krąg Biblijny* 57 (2025) 144–151.

Działalność sympozjalna

1. Referat: „Interdenominational Ecumenical Dialogue of the Last Decade from the Perspective of the Activities of the Faith and Order Commission of the World Council of Churches”. Konferencja „Community, Dialogue, Identity” (Prešov, Słowacja, 6–7.03.2025).
2. Referat: „Krzywda i miłosierdzie. Charakterystyka postaci z przypowieści o dobrym Samarytanie (Łk 10,30–37)”. Wiosenne Dni Biblijne: Konferencja INB KUL „Krzywda i przebaczenie” (KUL, Lublin, 11.03.2025).
3. Referat: „Dzieje Apostolskie jako obraz Kościoła synodalnego?”. 62. Sympozjum Stowarzyszenia Biblistów Polskich (Kraków, 15–17.09.2025).

Działalność odczytowa i popularyzacyjna

1. Rekolekcje klasztorne dla oo. dominikanów: „Prawda w tradycji Janowej” (Służew, Warszawa, 24–30.11.2024).
2. Głos w dyskusji panelowej „Dzieje Nowego Testamentu”: „Geneza ksiąg Nowego Testamentu”, w ramach wystawy „Historia Biblii” (Filia Biblioteki Miejskiej im. Łopacińskiego, Lublin, 12.05.2025).
3. Rozmowa z o. Dawidem Kołodziejczykiem w ramach podcastu: „Puzzle Wiary”, nt. „Monogamia i poligamia w Biblii” (Kraków, 15.05.2025).
4. Odczyt: „Czy Słowo Boże jest sakramentem? Biblijna podstawa rozumienia i przeżywania sakramentów” (MDS KUL, Lublin, 20.05.2025).

Recenzje prac licencjackich

1. Halina Pelc, *Czy rzeczywiście Jezus nakazuje nienawiść? Znaczenie czasownika μισώ w Łk 14,26* (kierujący pracą: ks. dr hab. A. Kubiś, prof. KUL).
2. Kamil Kojder, *Szabat i Tora czy Świątynia i Chrystus? W poszukiwaniu najbardziej przekonującej interpretacji Mateuszowej perykopy o uczniach zrywających kłosa w szabat (12,1–8)* (kierujący pracą: ks. dr hab. A. Kubiś, prof. KUL).

Udział w szkoleniu

Szkolenie z baz SCOPUS – Elsevier (online): Pełne wykorzystanie możliwości Scopus AI: kompleksowe omówienie narzędzia i demonstracja na żywo. Szkolenie zakończone uzyskaniem certyfikatu.

Promocja obronionej pracy magisterskiej

Szymon Leszczyński, OP, *Analiza przypowieści o bezowocnym figowcu (Łk 13,6–9)* (Kolegium dominikanów afiliowane do AKW, Kraków).

Recenzja wydawnicza artykułu naukowego

Verbum Vitae (1 recenzja).

Działalność dydaktyczna poza KUL

1. Cykl wykładów: „Ewangelie Synoptyczne” (Kolegium Filozoficzno-Teologiczne Polskiej Prowincji Dominikanów, Kraków).
2. Cykl wykładów: „Historia zbawienia” (Kolegium Filozoficzno-Teologiczne Polskiej Prowincji Dominikanów, Warszawa).
3. Cykl wykładów: „Wprowadzenie do Pięcioksięgu” (Kurs Formacji Biblijnej, Lublin).
4. Cykl wykładów: „Wprowadzenie do Pisma Świętego” (Studium Dominicanum, Warszawa).
5. Cykl wykładów: „Wstęp do Pisma Świętego” (Dominikańskie Studium Filozofii i Teologii, Kraków).
6. Cykl wykładów: „Dzieje Apostolskie” (Dominikańskie Studium Filozofii i Teologii, Kraków).
7. Cykl wykładów: „Ewangelia Łukasza i Dzieje Apostolskie” (Akademia Biblijna, Rzeszów).

Pełnione funkcje

1. Członek Rady Szkoły Doktorskiej KUL.
2. Redaktor działu Nowy Testament w *The Biblical Annals*.

10. Ks. dr Krzysztof Napora**Artykuły popularnonaukowe**

1. „Odkrywaj Serce Boga w Słowie Boga”, *Życie Duchowe* 123 (2025) 9–18.
2. „Potop – wody wielkie, które nie zdołały ugasić miłości...”, *Gość Extra* 3 (2025) 60–65.
3. „Czy biblijne opowiadanie o potopie może nawiązywać do znanej w historii klęski żywiołowej?”, *Gość Extra* 3 (2025) 66.
4. „Po to wyszedłem...”, *Czas Serca* 180 (2024) 20–21.
5. „Na cały świat... wszelkiemu stworzeniu...”, *Czas Serca* 181 (2024) 18–19.
6. „Panie do kogo pójdziemy?”, *Czas Serca* 182 (2024) 17–18.

7. „Ojciec, który jest w ukryciu”, *Czas Serca* 184 (2025) 16–17.
8. „Czy któryś z nich poszedł za nim?”, *Czas Serca* 185 (2025) 16–17.
9. „Nie potrzeba większej wiary?”, *Czas Serca* 186 (2025) 12–13.

Działalność sympozjalna

1. Referat: „«Zapytaj zwierząt, a wskażą ci, i ptaki podniebne pouczą» (Hi 12,7). Świat zwierząt w porządku stworzenia”, „Godność osoby ludzkiej a humanizacja zwierząt” – konferencja i debata (KUL, Lublin, 19.03.2025).
2. Referat: „The Kingdom of God from Biblical and Theological Perspectives – Some Modern Insights”, Séminaire théologique sur l’Héritage social du Père Dehon (1925–2025) (Clairefontaine, 5–11.08.2025).

Działalność dydaktyczna poza KUL

1. Wykłady biblijno-pastoralne w parafii oo. Franciszkanów w Zamościu (15–17.12.2024).
2. Wykłady w ramach kursu biblijnego „Podróż przez księgi” (Księga Nahuma, Jeremiasza i Ezechiela) (8.02.2025, liczba godzin: 6)
3. Wykłady w ramach szkoły biblijnej w Stadnikach „Prorocy mniejsi” (11.01.2025, liczba godzin: 8).
4. Wykłady w ramach szkoły biblijnej w Skierniewicach: „Tora, Księgi historyczne, Prorocy, Psalmi, Księgi dydaktyczne” (1.02.2025).
5. Wykłady na temat Cyklu Abrahama w ramach Szkoły DABAR „Śladami Patriarchów” –10 wykładów w Turcji Wschodniej (30.06–1.07.2025).

Działalność popularyzująca Biblię

1. Organizator, przewodnik i pilot wyprawy do Libanu (26.09–4.10.2025)
2. Udział w audycji „Szukając Słowa Bożego” w Radiu Maryja (Toruń, 29.11.2024).
3. Udział w audycji „Szukając Słowa Bożego” w Radiu Maryja (Toruń, 17.01.2025).
4. Udział w audycji „Szukając Słowa Bożego” w Radiu Maryja (Toruń, 20.06.2025).
5. Udział w audycji „Szukając Słowa Bożego” w Radiu Maryja (Toruń, 15.08.2025).
6. Comiesięczne wykłady biblijno-pastoralne dla Instytutu życia konsekrowanego Chrystusa Króla.
7. Comiesięczne wykłady biblijno-pastoralne dla Wspólnoty Zgromadzenia Sióstr Nazaretanek w Lublinie.
8. Spotkania *Lectio divina* w parafii pw. Dobrego Pasterza w Lublinie.
9. Spotkania *Lectio divina* dla postulatu Sióstr Franciszkanek Misjonarek Maryi w Lublinie.

Inne osiągnięcia i pełnione funkcje

1. Redaktor działu „Stary Testament” w czasopiśmie *Verbum Vitae*.
2. Skarbnik Stowarzyszenia na rzecz Wspierania Bibliistyki „Verbum Sacrum”.
3. Członek Sercańskiej Komisji Teologicznej Europy.
4. Współorganizator seminarium naukowego: Séminaire théologique sur l’Héritage social du Père Dehon (1925–2025) (Clairefontaine, 5–11.08.2025).

11. Ks. dr hab. Andrzej Piwowar, prof. KUL

Monografia

Księga Syracha (Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu w Przekładzie z Języków Oryginalnych; Lublin: Wydawnictwo KUL 2024).

Artykuły naukowe

1. „Rola i zadania ojca wobec jego potomstwa oraz relacja z nim w świetle starotestamentalnej literatury mądrościowej”, *Resovia Sacra* 31 (2024) 445–465, <https://doi.org/10.52097/rs.2024.445-466>.
2. „«Powiadam ci: Dziś będziesz ze mną w raju» (Łk 23,43). Czy tłumaczenie słów Jezusa jest poprawne i właściwe?», *Collectanea Theologica* 94/3 (2024) 37–67, <https://doi.org/10.21697/ct.2024.94.3.02>.
3. „Suretyship in the Teaching of Ben Sira (Sir 29:14–20)”, *The Biblical Annals* 1 (2025) 15–57, <https://doi.org/10.31743/ba.16493>.

Staż naukowy

Staż naukowy na Wydział Teologii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego (1.09–30.09.2025).

Recenzje wydawnicze artykułów naukowych

1. *Polonia Sacra* (1 recenzja).
2. *Biblia et Patristica Thorunensia* (1 recenzja).
3. *Collectanea Theologica* (1 recenzja).
4. *Wrocławski Przegląd Teologiczny* (1 recenzja).

Działalność dydaktyczna poza KUL

Wykłady z języka greckiego na Kursie Formacji Biblijnej (listopad 2024 – czerwiec 2025, liczba godzin: 16).

Inne osiągnięcia i pełnione funkcje

1. Szkolenie z II kryterium ewaluacji.
2. Szkolenie z III kryterium ewaluacji.
3. Członek Rady Doskonałości Nauki.
4. Zastępca redaktora naczelnego *Verbum Vitae*.

12. Ks. prof. dr hab. Stefan Szymik

Rozdziały w monografiach lub podręcznikach

1. „Przedmowa”, *Święci Piotr i Paweł. Uroczystości i święta rok św. Pawła, inne teksty zebrane* (red. A. Demitrów – M. Dragan) (Mystagogia Benedicti. Wprowadzenie w tajemnice roku liturgicznego; Biskupów – Kraków: ORDO et PAX 2024) 13–19.

2. „Interpretacja dosłowna Pieśni nad Pieśniami dzisiaj. Zmiana paradygmatu”, „*Sermo tuus veritas est*” (Jo 17,17). *Opuscula Adamo Ricardo Sikora OFM Septuagenario dedicata* (red. B. Czyżewski) (Opuscula Dedicata 15; Poznań: Pallottinum 2025) 437–450.

Artykuł naukowy

„Church Tradition and Its Biblical Foundations in the Teaching of Joseph Ratzinger / Benedict XVI. An Outline of Problems,” *Verbum Vitae* 42 (2024) Special Issue, 177–197, <https://doi.org/10.31743/vv.17648>.

Działalność sympozjalna

Referat: „Św. Łukasz a tradycja Janowa w świetle współczesnych badań”, 62. Sympozjum Biblistów Polskich (Kraków-Dębniaki, 15–17.09.2025).

Kwerenda naukowa

Fachbereichsbibliothek Theologie (Universitätsbibliothek der Universität Wien, Wiedeń, 7–12.07.2025).

Recenzje w postępowaniach dotyczących przyznawanych stopni naukowych

1. Recenzja profesorska dorobku naukowego ks. dr. hab. Grzegorza Szamockiego, sporządzona 10.12.2024.
2. Recenzja profesorska dorobku naukowego dr. hab. Jakuba Sławika, sporządzona 10.03.2025.
3. Recenzja profesorska (opinia dodatkowa – tzw. superrecenzja) dorobku naukowego ks. dr. hab. Dariusza Sztuka, sporządzona 20.07.2025.

Recenzje wydawnicze artykułów naukowych

1. *Pedagogia Christiana* (2 recenzje).
2. *Studia Nauk Teologicznych PAN* (1 recenzja).
3. *Verbum Vitae* (1 recenzja).
4. *Wrocławski Przegląd Teologiczny* (1 recenzja).

Działalność dydaktyczna poza KUL

1. Wykłady z Nowego Testamentu: „Ewangelie synoptyczne” (WSD MSF w Kazimierzu Biskupim, oddział zamiejscowy Wydziału Teologii UAM, Poznań, liczba godzin: 45).
2. Wykłady z metodologii biblijnej: „Metody interpretacji Pisma Świętego”, Kurs Formacji Biblijnej Arch. Lubelskiej (liczba godzin: 16).

Inne osiągnięcia i pełnione funkcje

1. Członek podkomisji konkursowej do Szkoły Doktorskiej KUL na rok akademicki 2024/2025 (nauki biblijne).

2. Sekretarz Stowarzyszenia na Rzecz Wspierania Bibliistyki „Verbum Sacrum”.
3. Wykładowca Kursu Formacji Biblijnej KUL.
4. Członek Stowarzyszenia Biblistów Polskich.
5. Członek Lubelskiego Oddziału Polskiej Akademii Nauk.
6. Członek Lubelskiego Towarzystwa Naukowego.
7. Członek Associazione ex-alumni del Pontificio Istituto Biblico.

13. Ks. dr hab. Arnold Zawadzki

Książka pod redakcją

Biblia Tysiąclecia. I. Pięcioksiąg, wyd. 6 (Pallottinum: Poznań 2025).

Działalność sympozjalna

Organizator Wiosennego Sympozjum Biblijnego „Krzywda i przebaczenie w Biblii” (KUL, Lublin, 11.03.2025)

Recenzje wydawnicze książek

1. P. Jaworski, *Księga Malachiasza. Wstęp, przekład, marginalia i komentarz* (Biblia Lubelska. Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu w przekładzie języków oryginalnych; Lublin: Wydawnictwo KUL 2023).
2. C. Korzec, *Księga Lamentacji. Wstęp, przekład, teksty paralelne i komentarz* (Biblia Lubelska. Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu w przekładzie języków oryginalnych; Lublin: Wydawnictwo KUL 2025).

Recenzje wydawnicze artykułów naukowych

1. *Sandomierskie Studia Teologiczne* (1 recenzja).
2. *Verbum Vitae* (1 recenzja).

Działalność dydaktyczna poza KUL

Wykłady w roku akademickim 2024/2025 w Wyższym Seminarium Duchownym w Łodzi:

- Wyższe Seminarium Duchowne dla Starszych Kandydatów do Kapłaństwa,
- Wyższe Seminarium Duchowne „Redemptoris Mater”,
- Wyższe Seminarium Duchowne OO. Franciszkanów OFMConv.

Tematyka wykładów:

1. Pisma Janowe;
2. Pisma Pawłowe;
3. Ewangelie Synoptyczne;
4. Księgi mądrościowe Starego Testamentu;
5. Język hebrajski;

6. Teologia i hermeneutyka biblijna;
7. Seminarium naukowe z biblistyki dla magistrantów (Księga Koheleta);
8. Seminarium naukowe z biblistyki dla magistrantów (Księga Ozeasza);
9. Seminarium naukowe z biblistyki dla magistrantów (Pierwszy List do Koryntian).

Działania popularyzujące Biblię

1. Wykład monograficzny: „Księgi prorockie: Izajasz, Jeremiasz, Ezechiel” w Szkole Biblijnej Logos przy Wyższym Seminarium Duchownym Towarzystwa Salezjańskiego w Krakowie (22.02.2025, liczba godzin: 8).
2. Wykład monograficzny: „Księgi prorockie: 12 Proroków Mniejszych” w Szkole Biblijnej Logos przy Wyższym Seminarium Duchownym Towarzystwa Salezjańskiego w Krakowie (15.03.2025, liczba godzin: 8).
3. Wykład monograficzny: „Teologia powołania prorockiego” w Chełmskim Centrum Ewangelizacji (29.03.2025, liczba godzin: 8).
4. Wykład monograficzny: „«Oto Ja posyłam swojego anioła...» (Ml 3,1–5). Wybrane fragmenty z Księgi Malachiasza” w Szkole Biblijnej Akademii Katolickiej Collegium Joanneum w Warszawie (12.04.2025, liczba godzin: 8).

Inne osiągnięcia i pełnione funkcje

1. Zastępca reaktora naczelnego *The Biblical Annals*.
2. Redaktor działu „Stary i Nowy Testament” w *Łódzkich Studiach Teologicznych*.
3. Wiceprzewodniczący Komisji przy KEP ds. Rewizji Starego Testamentu *Biblii Tysiąclecia* (6 wydanie).
4. Redaktor odpowiedzialny za rewizję Ksiąg XII Proroków Mniejsi w *Biblii Tysiąclecia* (6 wydanie).

14. Ks. dr Marcin Zieliński

Rozdział w monografii

„Chleb aniołów w Księdze Mądrości, psalmach i innych tradycjach biblijnych”, *Scrutare me Deus et cognosce cor meum (Ps 139[138],23). Księga pamiątkowa dla Księdza Profesora Antoniego Troniny w 80. rocznicę urodzin* (red. M. Szmajdziński) (Lublin: Wydawnictwo KUL 2025) 227–239.

Artykuł naukowy

„Emocje bezbożnych na sądzie eschatologicznym w Mdr 5,1–3 w świetle filozofii stoickiej”, *The Biblical Annals* 15/4 (2025) 637–651, <https://doi.org/10.31743/ba.18963>.

Działalność sympozjalna

1. Referat: „Emotional State of the Wicked at the Moment of the Eschatological Judgment in Wis 5:1–3 in the Context of Stoics Philosophy”, Society of Biblical Literature 2024 (San Diego, CA, 25.11.2024).

2. Referat: „The Influence of Stoicism on Wisdom 1–9: a General Overview”, Comenius-Somef Conference (Cluj-Napoca, 14–17.05.2025).

Promocja obronionej pracy magisterskiej

M. Górecki, *Symbolika światła w Mdr 17,1 – 18,4* (KUL, Lublin, obrona 25.06.2025).

Działalność popularyzująca Biblię

1. Wykłady na Kursie Formacji Biblijnej w Lublinie: „Historia Wyjścia opowiedziana na nowo – analiza 7 dyptyków w Księdze Mądrości” (rok akademicki 2024/2025, Lublin, liczba godzin: 16).
2. Telewizyjny Uniwersytet Biblijny (3 programy, TV Trwam, Toruń).
3. Organizator Ogólnopolskiego Konkursu Biblijnego dla Kleryków: List do Hebrajczyków.
4. Konferencje Biblijne w Radiu Maryja – „Szukając Słowa Bożego” (3 programy).
5. Redagowanie i autorstwo komentarzy do aplikacji Dzieło Biblijne (łącznie 65 jednostek zawierających komentarze i informacje biblijne do tekstów liturgicznych).

Pełnione funkcje

Przedstawiciel KEP w Catholic Biblical Federation.

Podsumowanie statystyczne

Podsumowując powyższą działalność w roku akademickim 2024/2025, można zauważyć, że w wyniku aktywności poszczególnych pracowników Instytutu Nauk Biblijnych KUL powstały:

- 3 monografie naukowe,
- 8 książek pod redakcją,
- 8 rozdziałów w monografiach,
- 28 artykułów naukowych,
- 27 artykułów popularnonaukowych,
- 39 ogłoszonych referatów na sympozjach naukowych (zarówno krajowych, jak i międzynarodowych),
- 3 obronione prace doktorskie,
- 7 obronionych prac magisterskich,
- 3 obronione prace licencjackie,
- 8 recenzji wydawniczych książek,
- 41 recenzji wydawniczych artykułów naukowych.